

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,

Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.

România, America și alte țări străine 11 cor. anual.

Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“ Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Am pierdut toată nădejdea de sus:

Pe Moștenitorul de tron Francisc Ferdinand,
care a fost omorât, dimpreună cu soția sa, Principesa Sofia, în Seraievo.

Da! Așa este! În urma mai multor semne din trecut, trebuie să constatăm, că noi Români din monarhia austro-ungară suferim o mare pierdere prin moartea moștenitorului de tron, care Duminică trecută a fost ucis mișelește, dimpreună cu soția sa, princesa Sofia.

Toată lumea românească, precum și străinii, știe, că poporul român din monarhie, de veacuri întregi ține cu tărie neșarmurită la casa domnitoare și la domniitorul patriei. Despre aceasta **am dat în trecut probe**, prin urmare vorbesc faptele și nu trebuie să mai spunem mult prin vorbe.

Dar cu toate acestea, soarta a adus cu sine, că nu totdeauna am fost răsplătiți după vrednicie, nu totdeauna s'a ținut seamă de noi, așa după cum trebuia. Asta s'a întâmplat înainte de 1848, dar nu mai puțin **după** 1848. Noi am rămas, însă, credincioși tronului tot în aceeași măsură, ca și strămoșii noștri, fiindcă ne-am zis, că tot va trebui să vină odată dreptatea.

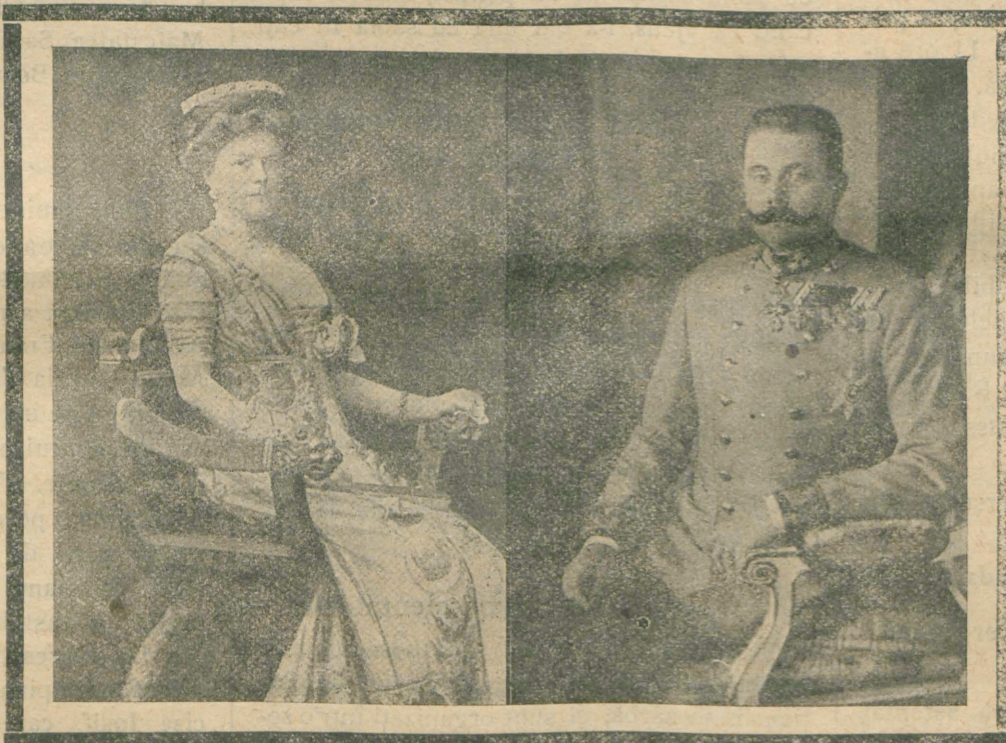
În timpul din urmă am trăit și momente, când ne venea a crede, că noi suntem cu totul dați pradă altora. Dar de câțiva ani încoace, în sinul poporului a pătruns tot mai mult convingerea, — bazată pe unele împrejurări vădite, — că poporul românesc are un mare binevoitor în persoana Moștenitorului de tron.

Zilele și lunile din urmă ne-au arătat semne, prin cari am putut înțelege, că **da, de fapt, Moștenitorul de tron Francisc Ferdinand ține foarte mult la poporul românesc**, care locuiește în această patrie. Se susține, că chiar în lunile trecute Arhiducele Francisc Ferdinand a făcut tot ce s'a

putut, — pe când se vorbea atâta de „pace“ — să ne asigure o soartă mai bună. Iar dacă nu s'a ajuns la nimic, cauza n'a fost doar Moștenitorul, ci împrejurarea, că el încă nu avea frânele țării în mâinile proprii.

Între astfel de împrejurări, atât noi Români, cât

și celelalte naționalități din Monarhie, legăm mari speranțe de viitorul acela, când Moștenitorul de tron Francisc Ferdinand va avea în mână sa tare conducerea Monarhiei. Doar el se declarase în mai multe rânduri, că vrea **egală îndreptățire pe seama tuturor naționalităților din Austro-Ungaria**. Prin urmare totul eră numai chestie de timp,

că: oare când se va întâmpla aceasta?

Acum ne vedem, însă, lipsiți de orice nădejde venită de sus, din partea Moștenitorului asasinat. Ne pomenim deodată, că ni se răpesc orice speranțe, ne vedem fără cea mai bună proptea în sus.

Ținând seamă de acestea, cine, dintre noi nu se va întreba: „Doamne, Doamne oare ce vom mai fi rînduiți să pățim? Oare noul Moștenitor de tron ne poartă aceeași dragoste, ca cel omorât? Oare mai putem noi spera la o soartă mai bună?“

Iată tot atâtea întrebări, la cari e greu și nici nu vrem a răspunde azi, ci așteptăm să ne orientăm mai bine asupra celor ce vor urma. Dar a bună seamă, că dela întorsăturile ce vom vedea, că iau lucrurile, ne vom croi și noi gândurile viitorului.

În fața selbatecului atentat se cuvine însă, ca în aceste zile să ne plecăm fruntea cu smerenie la auzul clopotelor, al căror sunet ne vestește jalea după un suflet mare, care foarte mult a voit binele poporului românesc.

Cum s'a întâmplat atentatul?

Moștenitorul de tron Francisc Ferdinand la manevre în Bosnia.

Prințul moștenitor Francisc Ferdinand împreună cu soția sa Prințesa Sofia, au plecat din Conopișt (Boemia) în Bosnia, unde s'au ținut mari manevre. În 25 Iunie în. au intrat în orașul Mostar, unde au fost întâmpinați călduros din partea locuitorilor, iar la urările de bun venit din partea primarului din Mostar, Arhiducele Francisc Ferdinand a răspuns în limba bosniacă, plângând nespuse de mult poporului acest semn de prețuire a limbii sale naționale.

După manevre — în Seraievo.

O parte din Croații și Sârbii din orașul fruntaș al Bosniei Seraievo, n'au întâmpinat voioși pe Moștenitorul de tron, ci când el a sosit în oraș aceștia au aninat steaguri croățești și sârbești, ca semne că ei nu voiesc să primească „steagul nemțesc“, pe care, se înțelege, îl aducea cu sine Arhiducele Francisc Ferdinand.

Bombă aruncată asupra automobilului principelui în Seraievo.

Telegramele din Sarajevo vestesc, că principele moștenitor urcat în automobil cu soția sa, au plecat Duminecă înainte de amiază dela Ilidie (lângă Serajevo) spre primăria orașului Serajevo, unde la 11 ore aveă să se facă primire oficioasă. În drumul spre primărie, tipograful Nedelco Cabrinovici a aruncat asupra automobilului o bombă de dinamită, care nu s'a aprins. Arhiducele însă cu sânge rece a sprijinit bomba cu brațul și a aruncat-o jos. Astfel bomba a explodat după ce automobilul arhiducelui trecuse, rănind persoanele ce se aflau în automobilul ce urmă după el. În acest automobil se aflau, contele Book-Waldeck, locotenent-colonelul Merussi și aghiotantul guvernatorului.

Au mai fost rănite șase persoane din mulțime.

Atentatorul a fost arestat îndată.

Principele Francisc Ferdinand la primărie.

Ajuns la primărie, unde eră așteptat de primar, de numeroși oficanți și popor, moștenitorul de tron Francisc Ferdinand, îngălbenit tot la față a zis primarului „Omul vine aici să vă facă vizită, și îl primiți cu bombe. Asta-i ceva grozav!“ După aceea a vorbit primarul, care în numele populației orașului a dat expresiune bucuriei, ce o simțesc, că atentatul n'a izbutit. Totodată asigură pe Arhiduce de alipirea ce i-o poartă ei cu toții.

Primarului i-a răspuns Arhiducele în limba sârbo-croată, iar după aceea au vizitat puțin primăria. În acest timp Moștenitorul de tron și-a exprimat dorința de-a merge la spitalul militar, unde au fost duși cei răniți de bomba aruncată. Arhiducele voia în prima linie să viziteze pe locotenent-colonelul (obărstlaintant) Merussi.

Un student sârb împușcă cu două focuri de revolver pe principe și pe soția lui.

Dela primărie au plecat spre spitalul militar la 10 ore și jumătate. Dar abia au mers puțin, când deodată, la colțul unei strade un tinăr a tras dintr'un revolver do-

uă focuri asupra familiei princiare. Primul glonț a nimerit pe Arhiducele Ferdinand în grunazi, iar al doilea pe soția sa în dreptul inimii. Prințesa Sofia și-a pierdut îndată conștiința (simțirea) și a căzut în brațele soțului ei, care după câteva secunde încă și-a pierdut simțirea.

Publicul văzând crima aceasta a rămas încremenit. Indată însă a fost apucat de o furie nebună și a atacat pe atentator. Dar polițiștii au împrăștiat mulțimea. Cu toate acestea atentatorul a primit mai multe lovituri. Automobilul a pornit după aceea mai grăbit spre palatul Arhiducelui. Membrii suitei au ridicat pe principe și pe ducesă din automobil și i-au așezat în automobilul contelui Arrach, care i-a condus în goană nebună la conac (palat). Principele a murit când eră urcat pe trepte, prințesa la câteva minute mai târziu.

Cele două cadavre au fost puse pe catafalc în sala cea mare a conacului.

Alte amănunte.

Cine au fost cei fără de lege?

Celce a aruncat bomba e un tinăr de 27 de ani, tipograf cu numele Cabrinovic Nedelco. Iar tinărul care a tras focurile de revolver e un student sârb de pe clasa a 8-a gimnazială cu numele Princip. Acesta din urmă căutând să scape, a fost fugărit cu sabia scoasă de un polițist, care în clipa când l'a ajuns, i-a dat una cu sabia în cap atât de tare, încât Princip a amețit cu totul.

Când a luat știre împăratul Francisc Iosif.

Vestea despre omorârea principelui de coroană Francisc Ferdinand și a soției sale, i s'a adus la cunoștință bătrânului împărat Duminecă, pe la ceasurile 11 și jumătate înainte de amiază, la locuința de vară din Ișl (în Tirol). Împăratul a exclamat: „grozav, grozav, nu sunt cruțat din nici o parte!“ După aceea îndată a dat ordin ca să se facă toate pregătirile de plecare la Viena. Maiestatea Sa petrecea de câteva zile la Ișl, unde merge de obicei vara.

Cine sunt atentatorii?

Amândoi atentatorii sunt bosniaci. Cât pentru studenții de liceu (gimnaziu) de naționalitate sârbă, ei sunt organizați într'o societate revoluționară și chiar acum două săptămâni ei au demonstrat contra ofițerilor austriaci, cari nu au putut ajunge la nici un fel de satisfacție (îndreptare a lucrurilor.)

Revoluționarii cari fac propagandă pentru înfăptuirea Serbiei Mari, sunt încă din 1908 în legătură cu cercurile revoluționare din Belgrad, pe cari guvernul de acolo le cunoaște foarte bine, dar nu are curajul să ia măsuri contra lor. — Astfel se prezintă lucrurile, pe baza informațiilor din Viena.

Trebuie să arătăm că unul dintre atentatori, Cabrinovici, e tipograf, întocmai ca și Rajevici, care a încercat acum câțva timp un atentat cu bomba contra regelui Nichita al Muntenegrului.

Despărțirea de copii în castecul dela Conopișt.

La plecarea principelui de coroană Francisc Ferdinand și soției sale Sofia, în spre Bosnia, despărțirea de copii a fost foarte grea, după cum se vestește. Înainte de despărțire, întreaga familie a luat parte la o liturghie în capela Castelului din Conopișt. Parcă au presimțit nenorocirea...

Măsurile poliției din Seraievo au fost prea slabe.

Cercurile oficiale din Seraievo recunosc că nu s'au luat măsuri destul de multămitoare pentru siguranța personală a Arhiducelui moștenitor, fapt pentru care prefectul poliției Gerba s'a și sinucis, trăgându-și un glonț.

Poliția își organizase serviciul cu deosebire pentru a împiedeca spionajul militar și de astădată n'au fost aduși din Viena și Budapesta nici obicinuiții polițiști. Chiar și acei puțini polițiști cari se aflau la Seraievo au fost puși în jurul căzărnilor spre a împiedeca spionarea secretelor militare.

Impresia atentatului la Viena.

Știrea a pătruns în public Duminecă la ora 12 din zi. În primul moment știrea a fost primită cu neîncredere dar în scurtă vreme s'a adeverit. Lumea grupată pe străzi discută cu aprindere atentatul. În primul moment se credea că atentatul s'a întâmplat pe calea ferată apoi că a fost săvârșit cu bomba.

La auzul primelor știri populația vieneză s'a indignat grozav. Toți se întrebau de ce autoritățile au permis Arhiducelui Francisc Ferdinand să plece în Bosnia, mai ales că cunoșteau bine pericolele ce-l amenințau. Nici în Serajevo și nici în Mostar nu se puteau lua măsuri pentru împiedecarea unui atentat. În general toți se întrebau de ce miniștrii nu s'au întrepus pe lângă Maiestatea Sa ca el să-l oprească a face călătoria în Bosnia.

Starea Măiestății Sale Monarhului nostru.

Luni dimineața s'a sculat la orele 4 și s'a dus la capelă unde s'a rugat pentru odihna arhiducilor moștenitori. La orele 6 fără un sfert a plecat apoi din Ișl la Viena. Arhiducele Francisc Salvator și arhiducesa Maria Valeria s'au urcat în trenul Curței și au însoțit pe împărat până la Sanct Poelten.

Împăratul a sosit în Viena la orele 10 și 11 minute. S'a coborât în stația Penzig. Suveranul e pe deplin sănătos. A fost salutat la gară de arhiducele Carol Francisc Iosif. Suveranul s'a dus în trăsură descoperită la castelul Schönbrunn.

La sosirea în gara din Viena, împăratul a fost întâmpinat de arhiducele Carol Francisc Iosif, care i-a sărutat mâna. Împăratul s'a îmbrățișat apoi cu Arhiducele și răzimându-și capul pe umărul acestuia, au plâns amândoi. Pe peron așteptau ca la 70 de mii de persoane, cari au făcut ovațiuni Suveranului. Scena întâlnirii dintre împărat și nepotul său a stors lacrimi din ochii celor prezenți. Lumea șoptea: „Sărmanul împărat! Sărmanul suveran!“

Odiosul atentat a avut mare înrăurire asupra sănătății Măiestății Sale Francisc Iosif. Luni s'au răspândit știri îngrijitoare despre starea Suveranului. Se spune că a leșinat de mai multe ori, dar știrea aceasta nu s'a adeverit. Totuși pe fața împăratului se poate vedea amărăciunea ce l-a cuprins. El are o înfățișare foarte tristă.

Perchiziție la foile sârbești din Seraievo.

Luni, poliția a făcut perchiziție (cercetare) în toate redacțiile ziarelor sârbești din oraș, confiscând corespondența (luând toate scrisorile) ziarului „Narod“ (Națiunea), organul oficial al Sârbilor naționaliști. Se susține, că șeful acestui partid, Cosici, primea ajutoare bănești din Belgrad.

și săptămâna trecută chiar regele Petru, înainte de a pleca la băi, i-a trimis zece mii de dinari.

Ziarul Sârbilor moderați „Srbska Rissi“ după ce nu de mult publicase un articol, în care salută cu dragoste sosirea arhiducelui, a publicat Sâmbătă a. m. un articol agitator condamnând sistemul (felul) de guvernare al mareșalului Potiorek, amintind că acest sistem ar putea să aibe urmări fatale....

La Curtea din Belgrad s'ar fi știut de atentat.

Înainte cu trei zile de întâmplarea atentatului, regele Petru al Serbiei s'a retras dela conducerea țării, sub cuvânt, că el e bolnav și trebuie să se ducă la băi. Pentru timpul acesta regele Petru a însărcinat cu conducerea țării pe fiul său cel mai mare, moștenitorul de tron Alexandru. Aceasta s'a vestit țării numai în ziua când regele a și plecat la băile dela Braniceva din Serbia. Felul cum s'a întâmplat această schimbare a bătut multora la ochi. Deși să recunoaște că Regele e bătrân (de 73 ani), totuși lumea n'a prea putut înțelege: Cum de Regele însărcinează conducerea țării moștenitorului de tron chiar și atunci, când el nu pleacă în străinătate, ci depărtare de câteva ciasuri cu trenul dela Belgrad?

Întâmplându-se acum atentatul dela Seraievo, lumea mare crede, că retragerea regelui Petru dela conducerea țării stă în legătură cu asasinarea (omorârea) Arhiducelui Ferdinand. Încă Luni a publicat foaia din Berlin „Localanzeiger“ o știre primită din Londra, în care să spune următoarele:

Principele George al Serbiei, fostul moștenitor al tronului sârbesc, a spus acum de curând într'un cerc de aristocrați (grofi) englezi, că Serbia își va putea împlini gândurile ei (aci vrea să înțeleagă alipirea Bosniei și a Herțegovinei la Serbia) numai prin înlăturarea Arhiducelui austro-ungar Francisc Ferdinand. — Cuvintele acestea ale prințului George n'au fost luate în seamă atunci, acum însă vorbele lui s'au îndeplinit. Ba ar fi chiar dovezi că asasinatul dela Seraievo își are firele până la curtea regală din Belgrad și abdicarea (retragerea) regelui Petru este în strânsă legătură cu acest asasinat. Regele Petru ar fi însărcinat cu conducerea pe principele Alexandru, fiindcă știă tot ce se petrece și voia să scape de orice răspundere.

Autoritățile au fost înștiințate, că se plănuiește un atentat.

Se susține în mod vrednic de a crede, că Gagliarsky, șeful poliției secrete din Agram (Croatia) a înaintat, cu 4 zile înainte săvârșirii atentatului, autorităților în drept un raport amănunțit, în care arată și dovedeă chiar, că în contra principelui moștenitor se pregătește un atentat. Acestui raport, cu toate că conținea date sigure, nu i s'a dat nici o însemnătate și a fost pus la o parte. Gagliarsky arată în raportul său că printre Sârbi s'ar arată o mișcare îngrijorătoare. Acum nu se mai ascunde, că mai înainte, cu ocazia vizitei Arhiducelui Salvator aci, un elev de liceu sârb a încercat să-l împuște, dar a fost împiedecat la timp, pe când atunci să spunea, că a fost vorba de o simplă întâmplare.

Poliția din Seraievo încă vrea acum să se scape, spunând, că: În ultimul timp aflase despre plănuirea atentatului și adusesse acest fapt la cunoștința autorităților superioare, dar nici o dispoziție nu a fost luată.

Demonstrații.

Demonstrații contra Sârbilor în Seraievo.

Luni dimineața pe la orele 10 o mulțime înfuriată la culme a năvălit asupra prăvăliilor Sârbilor spărgând mai multe ferestri. Furia mulțimii nu cunoșteă margini. Sârbii au fost batjocoriți pe stradă.

S'au spart toate ferestrele hotelului Europa, unde e sediul (locuința) societății de cultură sârbă, s'au spart ferestrele mai multor magazine sârbești. Pentru a face ordine a intervenit poliția și armata.

Un elev de liceu sârb a fost arestat. Asupra lui s'a găsit două revolve. Poliția a fost silită să ia aspre măsuri pentru împiedecarea altor tulburări. În oraș agitația este în creștere, mulțimea strigă cutreerând străzile: „Jos Sârbia, jos Sârbii“. Abia la amiază ordinea a fost iarăș cumsecade.

Nouă demonstrații contra Sârbilor.

Luni seara demonstrațiile contra Sârbilor s'au reînnoit. Mulțimea înfuriată după ce a devastat din nou prăvăliile Sârbilor, a pătruns și în casele locuitorilor sârbi, devastând (pustiind) tot ce a găsit. Hote-

lul Europa a fost din nou asaltat. Mobilele hotelului Imperial au fost deasemenea ruinate. Numărul prăvăliilor, hotelurilor și al locuințelor distruse este la 200. Mulțimea s'a purtat ca și când ar fi fost o ceată de nebuni. Poliția și armata n'au fost în stare să înfrâneze pe manifestanți. Bărbați și femei s'au aruncat cu furie asupra obiectelor asvârlite în stradă din case și prăvălii și le-a nimicit.

Un grup mai mare s'a postat în fața prăvăliei fraților Jovicici, au dat jos firma, apoi au spart toate ferestrele clădirei și spărgând ușile de fier ale prăvăliei au aruncat în stradă tot ce au găsit prin galantare (vitrine). Unul din frații Jovicici a tras cu revolverul în mulțime nimerind pe unul din oameni, care purtă portretul Maiestății Sale Francisc Iosif în spate. Nefericitul a murit pe loc, cecece a agitat pe manifestanți și mai mult. Frații Jovicici, văzând furia mulțimii au căutat să scape prin fugă, dar unul din ei a fost ajuns și bătut crunt.

Atentatele au fost puse la cale în Serbia.

Așa se susține pe baza cercetărilor de până acum. Că întrucât corespunde aceasta adevărului, vom vedea în curând. Până acum s'au mai arestat câteva persoane bănuite. Cercetarea a dovedit că ambii atentatori sunt bosniaci, sârbi ortodocși. Autorul primului atentat, Cabrinovici, a mărturisit că a fost de curând la Belgrad, unde i s'a dat o bombă cu scopul expres de a atentă la vieța Arhiducelui. Autorul celui de al doilea atentat, Princip, este elevul unei școli secundare (gimnaziu) care deasemenea a stat mult la Belgrad, de unde s'a înapoiat acum trei luni. A mărturisit că dela întoarcerea sa aveă gândul de a ucide vre-o persoană înaltă, spre a răzbună nația sârbească. A socotit preumblarea Arhiducelui ca momentul potrivit pentru săvârșirea crimei. S'a așezat la colțul cheiului și străzii Francisc Iosif, pentru că știă că Arhiducele va trece de două ori pe aci. Spre a nu fi arestat ca bănuie pentru ceva gânduri rele, el s'a așezat între doi studenți cunoscuți.

Princip a declarat că nu știă nimic de celalalt atentat, care l-a surprins, și de aceea n'a putut trage când Arhiducele a trecut prima oară. Cercurile oficiale sunt convinse că fără propaganda venită din afară, atentatul nu s'ar fi putut produce.

Cu paloșul. 118

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei de Radu Rosetti.

(Urmare).

Îndată ce flăcăușul încetă să vorbească, Miha strigă:

— Onea să puie șălele pe doi cai și zece oameni să fie gata să mă însoțească.

— Cum, îi zise Petrea, vrei să mergi acolo numai cu zece oameni?

— Doisprezece cu mine și cu Onea, răspunse Miha, nu ți se pare destul pentru a pune mâna pe opt?

— Dar dacă este vre-un vicleșug la mijloc? Dacă sunt oameni mai mulți ascunși în sat?

Miha dădu din umere, dar flăcăușul care nu se mișcase din loc și auzise vorbele lor, zise atunci:

— Cu voia Dumneavoastră boieri! Am auzit bine zângănit de arme când eram închis în poiată, dar mi-aș pune capul că nu erau mai mult de șase sau șapte oameni, căci de ar fi fost mai mulți aș fi auzit sgomot mai mare.

— Uită-te în ochii lui, zise Miha la urechea lui Petrea, și vezi dacă el vorbește altceva decât adevărul.

Dar Cărăbuș urmă să stăruiască ca Miha să ieie cel puțin o sută de oameni cu dânsul. Pentru a liniști pe credinciosul lui tovarăș, Miha consimți să ieie cincizeci de oșteni, zicând că s'ar face de răs luând mai mulți. Totodată poronci ca copitele cailor să fie învălitate în petece ca să nu s'audă sgomotul lor. Cavalerul Căinții auzind zarvă și mișcare, trimisese pe Măhnitul să întrebe ce se petrece și când Miha era gata se ncalece, se trezi cu Cavalerul Căinții înarmat și călare, urmat de Măhnitul și de patru oameni de ai lui. Iar Măhnitul îi spuse că stăpânul auzind de plecarea lui Miha și găsind noaptea fru-

moasă pentru o primblare, s'a hotărât să-l însoțească. Miha dădu din umere și după ce încălecă și băietul trimis de preotul Ioniță, plecară cu toții.

Străbătură la treapă parte din șesul Cracăului; apoi părăsindu-l, încunjură valea Rusului, se suiră în Dealul Dăneștilor de unde călăuza lor le arată casa preotului și, în apropiere, alta mai mare, în care era adăpostit Balc.

Amândouă aceste case erau la marginea satului; la fundul gardurilor lor începea imașul acoperit cu tufe, care se nfindea până pe dealul unde se aflau. Miha trimise doisprezece oameni să se nșire de-a lungul gardurilor, spre a nu lăsa pe nime să scape din grădini pe imaș. Mai trimise câte zece oameni pe jos, se se nșire, câte un rând, de-alungul gardului casei preotului și de-alungul gardului celeilalte case din capătul dela imaș, până la ulița satului unde dădeau porțile lor. Lăsă trei voinică pentru paza cailor, și urmat de ceilalți doisprezece, de Cavalerul Căinții, de Măhnitul,

Vieța moștenitorului de tron Francisc Ferdinand.

Moștenitorul de Tron a fost omorât în floarea vieții, în al 51-lea an al vârstei. El se coboară din două strălucite dinastii (familii de domnitori), tatăl său a fost un frate al Majestății Sale împăratului Francisc Iosif iar mamă-sa a fost fiica regelui Ferdinand al doilea de Sicilia (Italia). S'a născut la 18 Decembrie 1863 în Graț (Austria).

Încă nu împlinise 15 ani când a intrat în armată, trecând repede prin gradele de înaintare. În 1888 a ajuns maior. În anul următor 1889, fiind omorât principele moștenitor de tron Rudolf, fiul Majestății Sale împăratului Francisc Iosif I., maiorul Francisc Ferdinand ajunge moștenitor de tron al Austro-Ungariei în locul răposatului Rudolf.

Francisc Ferdinand a continuat mai departe cariera ostășească, până în 1892, când a ajuns general de brigadă. În luna Decembrie a aceluiaș an a făcut o călătorie în jurul lumii, numai din via dorință de a cunoaște bine pe alte popoare, alte obiceiuri, deci de-a câștiga cât mai multe cunoștințe, cari să-l ajute la vreme să cârmuiască cu dreptate destinele Austro-Ungariei.

În anul 1900 s'a căsătorit cu contesa Sofia de Șotec, deși ea nu făcea parte dintr'o familie suverană (domnitoare) și știa că copiii săi n'au drept să-i fie urmași la tron! Din căsătoria asta a avut trei copii. În anul ce a urmat după căsătorie moștenitorul de tron Francisc Ferdinand a reprezentat în străinătate pe Majestatea Sa împăratul, a condus an de an manevrele mari, a înlocuit pe Majestatea Sa la deschiderea delegațiilor și la alte prilejuri de însemnătate culturală ori politică. În 1909 a făcut o vizită regelui Carol la Sinaia, și atunci s'a putut convinge de dragostea, cu care îl încunjură poporul românesc din Ardeal, și s'a putut convinge și de ura ce ni-o poartă politicienii maghiari, cari n'au dorit nicidecum această vizită și au căutat să o împiedece.

Majestatea Sa l-a numit în 1913 „inspector general al armatei întregi“, și ca un astfel de inspector a descălecat la manevrele corpurilor de amată 15 și 16 din Bosnia, unde focurile de revolver i-a curmat șirul zilelor.

de Onea și de cei patru Ruși ai Cavalerului, se îndreptă fără nici un sgomot spre ulița satului, de-alungul gardului preotului. Când ajunse în dreptul porții, Axinte care mergea înainte scâpă un țipet de spaimă.

În ograda, la câțiva pași de ei, era înfipt în pământ un par, lung de doi stânjani și pe acel par se afla tras în țapă Preotul Ioniță.

La strigătul de spaimă a lui Axinte răspunseră strigătele de mânie ale lui Mihi și a oștenilor dar, înainte ca ei să fi avut vreme să schimbe măcar o vorbă, se auziră strigăte selbetece și, din toate livezile de pe împrejur, năvăliră asupra lor sute de Unguri. Mihi fiind înaintea tovarășilor săi, ei se năpustiră mai ales asupra lui. Cei dintâi care se apropieră de el căzură în curând, doborâți la pământ de paloșul lui, care știu să facă împrejurul un gol în care nimic nu intră fără a simți tăișul sau vârful lui. Dar un dușman, târându-se nevăzut pe brânci, ajunse sub calul voinicului și-i vâră o țapuşă în pânțe.

Cari sunt motivele atentatului?

Mulți spun, că atentatul contra arhiducelui Ferdinand n'a venit pe neașteptate. Dela publicarea ordinului că manevrele vor avea loc în Bosnia, ziarele din Belgradul Serbiei au agitat în mod necuviincios contra Arhiducelui Francisc Ferdinand iritând populația.

Colonelul Leșjanin, atașatul militar sârb din Viena, ar fi spus de acum trei săptămâni unor persoane din Viena, următoarele: „Noi suntem foarte îngrijorați că manevrele au loc în Bosnia, deoarece populația din Serbia e foarte iritată (neliniștită) din cauza concentrării de trupe la graniță.“

După cum se svonește chiar și ministrul Serbiei din Viena Ioanovici, a atras atențiunea nu numai ministerelor, autorităților din Boemia și arhiducilor, ci chiar ducelui de Hohenberg asupra posibilității (putinții) unui atentat. Ducesa de Hohenberg a spus: „Dacă vieța soțului meu e în pericol, din cauză că își face datoria, atunci locul meu e alături de el.“

Ducesa de Hohenberg a stăruit atâta timp pe lângă soțul ei, care la început era de neînduplecat, până ce acesta s'a învoit ca ea încă să-l însoțească în călătoria din Bosnia și să împartă cu el toate pericolele.

Ce zic gazetele din Serbia?

Vreau să depărteze orice bănuială, ce ar putea cădea asupra Serbiei. De aceea încearcă a-și arăta și ele părerea de rău pentru pierderea Arhiducelui. Ba Biroul presei sârbești din Belgrad a publicat următoarea știre: „Sub impresiunea evenimentelor tragice din Seraievo, n'avem cuvinte destule pentru a veștezi atentatul grozav, ale cărui victime au fost moștenitorul monarhiei vecine și soția sa. Regretând adânc că prin această moarte năpraznică, venită în împrejurări atât de grozave, a fost lovit și monarhul venerabil al țării vecine și națiunile din Monarhie, suntem în măsură a constata, că tristul eveniment a produs și în sufletele noastre cea mai mare indignare și condamnarea cea mai aspră pentru atentatori.“

Cum au murit Archiducele Ferdinand și soția sa?

Arhiducele moștenitor a venit cu un tren special dela Ilițe și a sosit în tabăra dela Seraievo la 9 ore și 50 minute dimineața. De aci au plecat în patru automobile

Calul se răsturnă pe coasta dreaptă lângă gardul preotului, prinzând sub povara lui piciorul întreg al lui Mihi, până la coapsă.

Dușmanii se răpeziră asupra-i cu paloșele și ghioagele ridicate ca să-l lovească dar, cu toată răpegiunea lor, Cavalerul Căinții fusese mai iute decât ei. El sărise de pe cal și se așezase înaintea lui Mihi, învărtind spada lungă și lată a cărei mâner îl ținea cu amândouă mâinile: cei mai îndrăzneți din năvălitori căzură sub loviturile ei.

Măhnitul și cu cei patru Ruși își făcuse drum până la dânsul și, mânuind și ei spezele lor cu o agerime cumplită, golul se făcu înaintea acestor șase oameni căpușiți cu fier; nu mai îndrăzneă să se apropie de ei, ceilalți Români zăceau morți sau răniți, puțin scăpară prin fugă. Mihi făcea încercări zadarnice ca să scoată piciorul de sub cal și dinții lui scrâșneau de turbare văzându-se adus la asemenea neputință.

Dar, la strigătele de mânie și de ocară

în oraș. În primul automobil se află Giur-Gi-Efendi, primarul orașului Seraievo și comandantul de corp de armată, Appel. În al doilea se află prefectul de poliție, Gerba, în al treilea Arhiducele moștenitor și guvernatorul Bosniei, feldmareșarul Potiorek; în al patrulea automobil era aghiotantul Arhiducelui, contele Waldeck, locotenent-colonelul Merussi și contesa Lanus, doamna de onoare a ducese de Hohenberg.

Ducesa vizită în timpul acesta școala normală de fete și la orele 10 cele patru automobile s'au oprit în fața acestei școle, unde Arhiducele moștenitor a intrat, plecând peste câteva minute cu soția sa dealungul cheiului (țârmurelui) Appel.

Aci s'a întâmplat atentatul cu bomba, care căzând în brațele Arhiducelui moștenitor, acesta a aruncat-o jos. Apoi Arhiducele Francisc Ferdinand s'a dus la primărie, unde a luat parte la sărbarea de salutare, după care s'a întâmplat al doilea atentat.

În momentul când automobilul, în care se aflau Arhiducele moștenitor și soția sa, cotea în strada Francisc Iosif s'a întâmplat al doilea atentat. Francisc Ferdinand și soția sa au fost transportați numai decât la conac (palat), ale cărui porți au fost închise. În momentul când Arhiducele a sosit în curtea conacului mai horcăia, câtă vreme soția sa își pierduse simțirea. Ei au fost duși în fugă la etajul I., unde a sosit numai decât și medicul militar și preotul franciscanilor, care a făcut slujba dumezească. Medicul n'a mai putut face nimic.

Atentatul s'a petrecut la orele 10 și 30 minute și după cinci minute Arhiducele era deja întins în pat. La 11 fără un sfert Arhiducele încetase din viață.

Noul moștenitor de tron Archiducele Carol Francisc Iosif

e în etate de 27 ani. Din Iunie 1911 s'a căsătorit cu principesa Zitta de Parma. Până de prezent au un copil, care poartă numele Majestății Sale. Acest copil ar avea să urmeze mai târziu ca moștenitor de tron. Copiii Arhiducelui omorât n'au dreptul la tron, fiindcă principesa Sofia nu se trage din familie domnitoare, ci numai dintr'o familie grofească din Boemia. Asta e urmarea, că în loc de a urma după mortul Arhiduce copilul cel mai mare al lui (are copii mai mulți), urmează la rând ca moștenitor un prinț mai puțin înrudit cu Arhiducele Francisc Ferdinand.

a căpeteniilor lor, Ungurii se tocmise în două cete, alcătuită fiecare în chip de măciucă nestrujită cu suliți. Ei se aruncară din două părți asupra acelor șase îndrăzneți, rămași în picioare ca niște stâlpi de fier. Loviturile lor cumplite secerau pe Ungurii care năvăleau în frunte dar, la urmă striviți sub număr, Cavalerul Căinții și slugile lui fură doborâți la pământ. Un strigăt de bucurie izbucni din piepturile învingătorilor. Dar scurtă fu această bucurie.

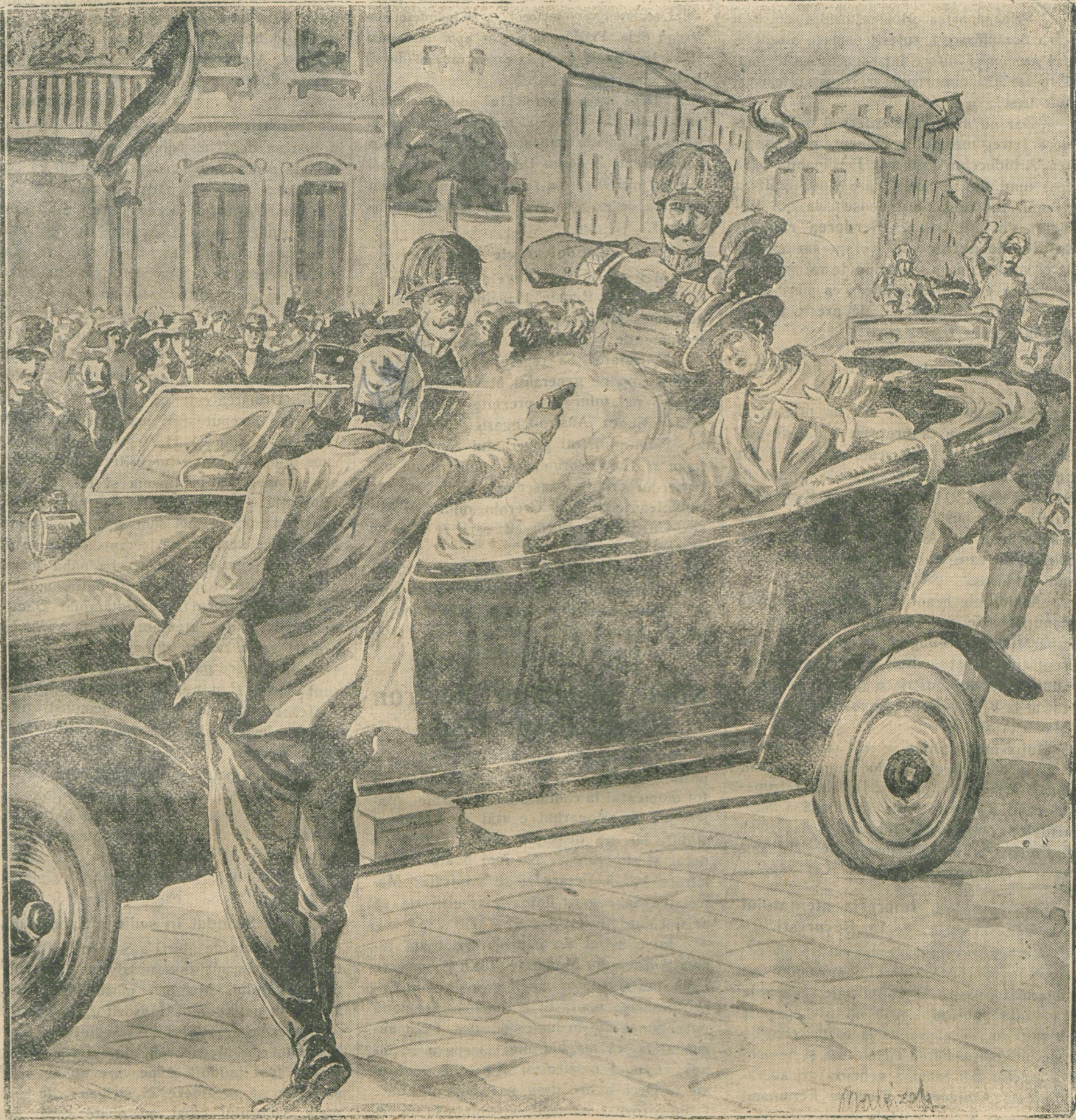
Infierbințeala luptei nimeni nu auzise un tropot de copite care se apropia; strigătul de izbândă nu pierise încă, când s'auzi un glas răsunător strigând:

— Iată Ungurii! Pe dânsii, băieți, dați de tot!

Și Cărăbuș cu cinci sute de oșteni călări se răpeziră ca fulgerul asupra Ungurilor care se credeau biruitori. Credinciosul tovarăș al lui Mihi, îndată ce văzuse pe Căpitanul lui depărtându-se cu mica ceată care îl întovărășea, poronci la cinci sute de oameni se ncalece și plecase cu ei spre Dă-

Asasinarea Moștenitorului de tron Francisc Ferdinand.

— Vezi cele scrise la pag. 2. —

nești, având grijă să nu ajungă pe ceilalți. Ajuns aproape de sat, aflase dela un fugar ce se petrecea și venea în fuga mare.

Impotrivirea Ungurilor surprinși fû slabă, după cea dintâiu ciocnire o luară la fugă în toate părțile, umplând pădurile și dealurile, urmăriți de Români care măcelăreau fără milă pe toți acei pe care puneau ochii. Cărăbuș cu un număr de oșteni urmărise pe Unguri numai până la marginea satului, apoi descălecă și aprinzând niște facle, căută pe Mihu între morți și răniți, când se auzi glasul lui chemând pe Petrea.

Mihu, prins sub cal și strîns de gard, urmărise toată lupta fără ca să-i scape nimic din ceiace se petrecea. Văzuse pe Cavalerul Căinții, lovit de mai multe suliți, clatinându-se pe picioare și pieptul îi fusese stălcit prin căderea peste dânsul a acestui trup învălit în fier, auzise strigătul de izbândă al Ungurilor și văzuse năvala lui Petrea: pricepă că biruința era a Românilor. Nu mai făcū nici o încercare

pentru a se ridica, dar așteptă cu răbdare întoarcerea tovarășilor. Cum văzū faclele, strigă pe Petrea care se grăbi să vie la el și-l scoase de sub cal.

Mihu se temeă să nu-i fie piciorul rupt. Dar își dădū seamă că este numai stălcit tare și că, deși cu greu, poate umbla.

— Ridicați pe Cavaler, fură întâiele cuvinte ce le rostī, el mi-o scăpat viața, oprind pe dușmani să mă ucidă când calul s'o răsturnat peste mine.

Cavalerul fû ridicat și lungit pe iarba de lângă gard: sub cap i se puse o manta, el nu se mișcă de loc.

— Scoateți-i coiful răpede, poate că mai trăiește.

Cărăbuș ingenunchiă, desprinse curelile care prindeau coiful, îl scoase din capul rănitului cu îngrijire și, la lumina faclelor Mihu rămase înmărmurit când ochii lui dădură de fața Vidrei.

Fața era albă ca varul, ochii închiși, părul tăiet dela umere, dar astfel ea era

mai frumoasă decât odinioară.

Ea era deci Cavalerul Căinții, ei îi dătoarea Mihu viața. Păunașul Codrilor căzū în genunchi lângă trupul nemîșcat al foastei lui iubite. În acea clipă ea deschise ochii, întâlnī privirea lui Mihu în care jalea lupta cu uimirea, zâmbi, apoi cu un glas slab și întretăiet zise:

— Mihule!... În sfârșit ne vedem iarăși! M'am purtat rău... cu acea fată... iartă-mă că am ispășit... nu mi se cade desprețul tău... Mult te-am iubit... Sunt fericită că... mor pentru tine... Nu mă uita de tot... Fii fericit...

Voia să mai vorbească, dar un fior o scutură, o spumă amestecată cu sânge îi acoperi buzele, dădū ochii peste cap și se 'ntăpeni: își dăduse sufletul.

Mihu îi închise ochii și, plecându-se, o sărută pe frunte. Pieptul ei era străpuns de opt lovituri de suliță.

(Va urma)

Moștenitorul de tron Ferdinand și Români.

Prin moartea Moștenitorului de tron casa domnitoare a suferit o mare pierdere, tot asemenea suferă întreaga monarhie austro-ungară, dimpreună cu popoarele, cari o locuiesc.

Dar nu mai puțin suferă o mare pierdere întreg neamul românesc, prin moartea Arhiducelui Francisc Ferdinand. El a fost unul dintre aceia, care ținea mult la neamul românesc și îndeosebi la noi Români din Monarhie. **Pierderea răposatului e de neînlocuit.** Ce sperăm noi de la el, acum zău nu știm cine ne va mai da. De aceea e de înțeles jalea cea mare, care ne-a cuprins pe Români de preste tot locul, la aflarea tristei știri.

Archiducele Francisc Ferdinand și Români.

Răposatul Arhiduce era un prieten al Românilor, lucru despre care a dat dovadă de mai multe ori. Așa acum câțiva ani, cu prilejul vizitei sale la Sinaia a primit în audiență (vizită) o deputație a Românilor ardeleni compusă din d-nii profesor Dr. Ioan Scurtu, Dr. Aurel Popovici și Nicolae Mircea, cu care s'a întreținut în chipul cel mai călduros.

Arhiducele Francisc Ferdinand își avea planurile sale asupra viitoarei alcătuirii a împărăției austro-ungare și dorea egala îndreptățire a naționalităților pe baza federațiunii statelor austriace cu un parlament central la Viena, adică „Gross Oesterreich“ (Marea Austrie).

Între multe altele se mai știe și aceea, că acum doi ani, cu prilejul manevrelor din Banat, arhiducele primind defilarea trupelor, când a văzut ținuta frumoasă a regimentelor compuse din Români, a zis: „Das sind meine brave Rumänen!“ (Aceștia sunt bravii mei Români!)

Impresia atentatului în București.

Vestea ferosului atentat săvârșit la Seraievo în contra Arhiducelui moștenitor al monarhiei noastre și soției sale, adusă la cunoștința publicului prin edițiile speciale ale ziarelor, — a produs în toate cercurile o vie indignare. Fapta mișească și nesocotită a celor doi fanatici nebuni, cari au răpit vieța Arhiducelui Francisc Ferdinand și a ducesei Sofia de Hohenberg este condamnată de toată lumea românească.

Regelui Carol i-a fost adusă la cunoștință îngrozitoarea întâmplare prin căpetenia partidului conservator, fostul ministru Marghiloman. Regele nu voia deloc să creadă, zicând că e peste putință să se fi întâmplat așa ceva.

Doliu și condolențe.

Maiestatea Sa Monarhul nostru a ordonat un doliu de șase săptămâni pentru răposatul Moștenitor de tron. Și anume, în cele 4 săptămâni din 3 până la 30 Iulie doliu mare, iar în următoarele două săptămâni din 31 Iulie până la 13 August doliu mic.

Regele Carol al României a ordonat un doliu de 4 săptămâni la Curte, în semn de cinste pentru Moștenitorul de tron Francisc Ferdinand.

Dieta Ungariei a ținut Marți o scurtă ședință de doliu. Din acest prilej toate partidele și-au exprimat condolențele în urma selbaicului atentat din Seraievo. Ședința s'a deschis la 10 ore, în prezența a mulți deputați din toate par-

tidele. Președintele Beöti, după deschidere, a făcut propunere, ca regretele camerei pentru pierderea Moștenitorului de tron, să se treacă în protocolul ședinței, care protocol să se înainteze Maiestatei Sale. Președintele a fost apoi însărcinat ca să îngrijească de reprezentarea camerei (dietei) la înmormântare.

După aceea a vorbit în numele fiecărui partid câte un deputat, alăturându-se la condolențe. În numele partidului național român a vorbit deputatul nostru Dr. Ștefan C. Pop. Unii deputați nici chiar din acest prilej nu s'au putut desbrăca de șovinism, deși era o ședință atât de solemnă.

Condolențele României.

Maiestatea Lor Regele și Regina și Altețele Lor Regale Principii moștenitori au trimis Monarhului nostru călduroase telegrame de condolențe (părere de rău).

Maiestatea Sa regele a însărcinat în același timp pe generalul Mavrocordat, mareșalul palatului să prezinte condolențe la legațiunea Austro-Ungariei.

Prim-ministrul guvernului român Brătianu și Emil Porumbaru, ministru de externe au trimis deasemeni telegramă de condolențe contelui Czernin, ministrul Austro-Ungariei la București, care se află de prezent la Sinaia.

Altețele Lor Regale principele moștenitor Ferdinand și soția sa Maria au plecat să reprezinte pe Regele și Regina la înmormântarea Arhiducelui Francisc Ferdinand și ducesei de Hohenberg.

Noul moștenitor de tron Carol Franz Iosif.

E o persoană, despre care până acum puțin s'a vorbit. El poate ajunge acum în tot momentul la conducerea Monarhiei. Maiestatea Sa Monarhul e atât de bătrân și slăbit, iar pe deasupra mereu cercat de necez și supărare... Nu mai poate fi deci mirare, că în fiecare zi se svonește: Maiestatea Sa e greu bolnav, iar alții zic, că ar fi chiar murit....

Între astfel de împrejurări, toată lumea politică din Monarhie și din Europa, se îndreaptă spre noul moștenitor de tron Carol Francisc Iosif. El e, însă, o persoană puțin cunoscută în lumea politică. Doar auzim atâta, că maghiarimea începe a se lăuda, că noul moștenitor știe bine ungurește... Deci îi are drag pe Maghiari.... Când a fost comandant ca căpitan la un regiment în Oradea-mare, — unde erau și Români, — el s'ar fi cerut la Dobrișin... Că întrucât corespund sau nu aceste știri adevărului, asta nu suntem în măsură a ști azi. Viitorul ne va arăta și dovedi. În curând se vor lămurii lucrurile.

Demonstrații și starea de asediu.

Starea de asediu în Seraievo.

În urma celor întâmplate Duminecă, dar mai cu seamă în urma demonstrațiilor de Luni — s'a proclamat (ordonat) starea de asediu în oraș și întreaga provincie. (Starea de asediu este aceea, când se ridică toate legile din vigoare; iar ceice mai fac lucruri neiertate sunt îndată judecați la moarte din partea autorităților militare. Starea de asediu se ordonează totdeauna atunci, când într'un oraș sau într'un ținut e temere că ar putea izbucni revoluție).

Măsurile cu starea de asediu s'au luat mai cu seamă, fiindcă populația s'a a-

mestecat prădând prăvăliile sârbești. Toate punctele principale ale orașului au fost ocupate de trupe. Un tinăr a asvârlit azidminează o bombă la colțul unei strade; explodând bomba a rănit ușor pe un mahomedan. Atentatorul a fost arestat. Amănunte lipsesc.

Croații și atentatul.

Croații sunt tare înrudiți cu Sârbi, dar totuși să deosebesc de ei în multe privințe: de pildă limba croată e altcum ca cea sârbească, dar are multă înrudire cu cea din urmă. Afară de aceea, între Croați sunt mulți romano-catolici. Acestea sunt tot motive cari îi despărțesc de Sârbi. Nu mai puțin trebuie ținut în vedere, că Croații au primit la începutul acestui an o seamă de drepturi naționale, despre cece am scris la timpul său în foaie. Guvernul maghiar a încheiat cu ei un fel de pace încă pe când se purtau consfăturile pentru pace cu Români. Urmarea este, că de prezent în Croația s'au început stări mai liniștitoare, pe când în Bosnia și Herțegovina vedem acum unde au ajuns lucrurile. E de observat, însă, că în Bosnia și Herțegovina populația e foarte amestecată: sunt Sârbi, Croați, Turci, ba mai sunt și alte persoane singuratic, cari fac parte din diferite nații.

După cum se vede treaba până acum, afară de Sârbi, toate celelalte nații condamnă grozav ferosul omor întâmplat Duminecă. Și fiindcă atentatul acesta va avea urmări grele pentru populația țării, — se vede că o mare parte a locuitorilor, cari nu sunt Sârbi, s'au năpustit asupra Sârbilor. Astfel sunt a se înțelege demonstrațiile din Seraievo și din alte părți contra Sârbilor.

Nu mai puțin sunt nemulțămii Croații din Croația cu purtarea Sârbilor. În Croația încă sunt cetățeni sârbi. Astfel să vestește că în dieta Croației s'au întâmplat scandaluri în zilele din urmă. În cele următoare dăm unele știri din Agram (capitala Croației):

Scandal în ședința Saborului.

În ședința de Marți a Saborului (dietai croate) a izbucnit un scandal mare din cauza atentatului. Membrii partidului Frank au făcut un sgomot îngrozitor, strigând: „Jos Serbia, jos Sârbi!“ Ședința a fost prezidată de Medacovici, de origine Sârb, care a fost huiduit și pe care nu au voit să-l lase să prezideze, ci strigau: „În numele Saborului croat nu poate vorbi un Sârb!“ Sgomotul a fost atât de mare, încât președintele a fost nevoit să închidă ședința.

În timpul pauzei membrii partidului Frank strigau necontent: „Serbia trebuie să piară din coaliție“. Lui Pribicevici i-au strigat să plece în Serbia, căci trăiește din banii primiți de acolo.

Din cauza sgomotului, președintele a trebuit să închidă ședința și a doua oară. La a treia redeschidere, președintele Medacovici face semn cu batista stenograficilor, cărora le dictează declarația de condolențe a Saborului, pe care o declară ca votată, apoi a închis iarăș ședința.

Demonstrații în Agram contra Sârbilor.

Marți 400 de cetățeni și de studenți din Agram au străbătut la orele 8 seara stradele, purtând drapelul croat înfășurat în negru și portretul arhiducelui asasinat și strigând contra sârbilor. O încăerare s'a produs între manifestanți și mai multe persoane, cari se aflau în fața unei

cafenele. Cauza încercării nu se cunoaște. Se știe, că s'au aruncat cu pietrii din cafenea, cari au găuit portretul. După o altă știre s'au tras focuri de revolver din cafenea. Manifestanții au spart ferestrele cafenelei distrugând mobilierul. Poliția e risipit pe manifestanți. Mai multe persoane au fost rinite ușor.

Un grup însemnat de manifestanți au mers în fața unei case sârbe, de unde, precum se spune, s'au aruncat sticle afară. Manifestanții au spart toate ferestrele.

O altă demonstrațiune s'a făcut în fața casei președintelui dietei croate Medacovici. Manifestanții au început să spargă ferestrele, dar poliția i-a risipit. Zece persoane au fost arestate, dar mai târziu iarăși liberate.

Demonstrații în Viena contra Sârbilor.

Marți seara la orele 9, studenții germani naționaliști au demonstrat contra Serbiei la legațiunea sârbească (unde șede ministrul Serbiei dela Viena) și cu toate că poliția păzește palatul de două zile, studenții s'au apropiat și au cântat „Gott erhalte“ (imnul împărătesc), apoi ridicând sus un steag sârbesc, i-au dat foc strigând: „Jos Serbia, Trăiască dinastia Habsburgică, trăiască Austria!“

Locuitorii palatelor din apropiere au ieșit la ferestri și au aplaudat demonstrația insultând Serbia. A trebuit să intervină poliția pentru a depărta lumea de pe stradă.

Studenții au mers apoi la monumentul lui Schwarzenberg, unde unul din ei a ținut o vorbire, pe care a terminat-o cu cuvintele: „**Trebue să răzbunăm moartea principelui moștenitor, trebue declarat Serbiei războiul.**“

Amănunte din Seraievo.

După informațiuni autentice (sigure) constituția nu a fost delăturată dar starea de asediu va fi susținută timp îndelungat.

Dieta provincială va fi închisă cu totul, ca în felul acesta imunitatea deputaților (dreptul de a nu-i putea trage în cercetare) să înceteze, putându-se rândui cercetare contra deputaților sârbi.

Pensionarea mai multor funcționari înalți este fapt îndeplinit.

Surprinde faptul, că nu au fost luate măsurile necesare de prevedere nici chiar după primul atentat. Se afirmă, că și puținii dedectivi (poliști secreți), ar fi declinat orice răspundere, văzând că nici măcar cordoane militare nu există. Toată lumea cunoaște pe dedectivi, căci s'a mai întâmplat și aceea, de a-i însemna cu cocarde galbene; chiar Princip a întrebat pe un dedectiv, în care automobil este principele moștenitor.

Atentatorul Gabrinovici a declarat, — după cum se spune, — judecătorului de instrucție următoarele: Mulțumesc lui Dumnezeu, că atentatul a reușit; cel puțin nu sunt tras în fața judecății de geaba. Imi pare rău de ducesa, dar n'am ce-i face; lucrul principal este că atentatul a reușit“.

Intre autoritățile militare și civile, s'a ivit, din pricina atentatului, un conflict (neînțelegere) serios, căci să învinuiesc una pe alta de neglijență. Se crede că guvernorul Potiorek va demisiona (se va mulțami de post).

Testamentul Arhiducelui Francisc Ferdinand.

Testamentul Arhiducelui Francisc Ferdinand a fost depus la o bancă mare din Praga. El lasă întreaga sa avere com-

pusă din moșiile Conopișt și Clumet, din antichități (lucruri vechi, scumpe) de o valoare mare și dintr'o sumă mare de bani celor trei copii ai săi.

După ziarul „Prager Tageblatt“ (o foie germană din Praga), principele moștenitor a fost asigurat la o societate de asigurare olandeză pentru suma de 30 milioane florini olandezi (66 milioane coroane), iar soția sa pentru suma de 15 milioane florini (33 milioane coroane).

Testamentul s'a desfăcut Marți după prânz, în fața împăratului și Arhiducelui Carol Francisc Iosif. Testamentul poartă o dată veche și hotărește, că întreaga sa avere este lăsată copiilor, iar uzufructul ducesei de Hohenberg (adeică mamei copiilor, care acum încă e moartă).

Transportarea cadavrelor la Viena.

Luni seara, după ce în decursul zilei s'a făcut înbalzamarea rămășițelor pământești, cosciugele cu cadavrele Arhiducelui Francisc Ferdinand și a soției sale au fost pornite din Seraievo cu un tren special, care a mers până în portul Metcovic. De aici cosciugele au fost îndată transportate pe bordul vaporului de războiu „Viribus Unitis“, care îndată a plecat spre Triest. Dela Triest, trupurile neînsufleteite vor fi transportate cu un tren special la Viena, unde ajung Joi seara, la 10 ore. Spre întâmpinarea rămășițelor pământești a plecat dela Pola o escadră (mai multe vapoare) de războiu, care va conduce vasul „Viribus Unitis“ dela Metcovic până la Triest.

Sosirea rămășițelor pământești la Metcovic.

Toate casele au fost Marți, la sosirea rămășițelor pământești, decorate cu steaguri negre. Vapoarele din port au scoborât pavilioanele în semn de doliu. Pe la orele 6 dimineața, trenul Curței, care transportă rămășițele mortuare ale arhiducelui, a sosit dela Seraievo. Cu acelaș tren a sosit și suita defunctului. Pe cheu se aflau: o companie de onoare din Mostar, un detașament de marină, guvernatorul Dalmației, autoritățile civile și militare, clerul catolic și cel ortodox, funcționarii consulari italieni și municipalitatea. Tinerimea școlară și populațiunea din Metcovic, profund mișcată, eră așezată pe două rânduri. Marinarii din marina de războiu au ridicat cele două cosciuge; clerul catolic a dat binecuvântarea, în sunetele tuturor clopotelor bisericilor. În urmă cosciugele fură duse pe iachtul „Dalmat“, în sunetele tobelor. Cosciugul arhiducelui Francisc Ferdinand a fost acoperit cu un pavilion de războiu și cu stindardul arhiducal; cosciugul ducesei a fost acoperit cu un steag de războiu.

Trecerea pe lângă Spalato.

Marți seara, după opt ore, a trecut pe dinaintea orașului Spalato vaporul de războiu „Viribus Unitis“, în care erau așezate cosciugele moștenitorului și al soției lui. Înainte și după vaporul cu cosciugele mergeau alte vapoare de războiu, mai mari și mai mici. Pentru a-i da Moștenitorului ultimul salut de onoare, au eșit în portul orașului Spalato toate autoritățile orașului, preoțimea și o mulțime de popor în număr de mai multe mii. Fiind timpul, când se

amestecă ziua cu noaptea, privirea conductului mortuar a făcut o impresie adâncă asupra populației adunate în port.

Răscoala din Albania.

După odihna de arme, care a încheiat-o săptămâna trecută răsculații cu guvernul, se crede că se va putea ajunge la o înțelegere, spre a se curma odată vărsarea de sânge. Inzadar au fost însă toate încercările de a înăbuși răscoala, căci răsvrățiții nu sunt sătui încă de sânge... Ținta lor e ca să ducă lupta până la sfârșit; sau își ajung scopul, sau pier cu toții... Cel puțin așa mărturisesc acum. Ei sunt înfierbântați, încât singuri nu mai știu ce vreau; unii cer ca principele de Wied să se mulțamească de tronul Albaniei alții din contră, sunt pentru principele, dar sunt contra felului de guvernământ. Insa când ai sta să cauți, n'ai putea ști adevăratul motiv pentru care s'au răscolat. Răsvrățiții de vr'o câteva zile încoace, văzând că toate luptele lor sunt respinse, toate puterile lor nimice, au încercat întrucâtva să se apropie cu unele dorințe de-ale lor de domnitor. Și anume: vreau ca Albania să aibe o formă de guvern internațional, compus din comisia internațională de control și din unii membrii albanezi (In comisia internațională de controlă fac parte reprezentanții Marilor Puteri europene, cari au măsurat și granița Albaniei). Totodată răsculații au declarat, că dacă li se vor da voie să rămână înarmați, nu vor ataca orașul Durazo.

Guvernul de sub prezidenția lui Turcan-Pașa, văzând că orice apropiere de înțelegere cu răsculații nu se poate face, sătul de atâtea hărțueli și-a înaintat dimisia, adeică s'a mulțamit de însărcinarea de a mai sta în ajutor principelui domnitor întru descurcarea lucrurilor atât de încurcate în Albania.

Dacă ar fi ca principele de Wied să se retragă dela domnie, atunci ar însemna că hotărârile luate de Europa la Londra cu privire la alcătuirea noului stat albanez sunt călcate în picioare, ceea ce ar putea să sdruncine nu numai temelile păcii dela București, ci și întreaga pace balcanică de azi. Odată lăsată Albania în voia sa, nu numai că s'ar iscă o pricină de neînțelegere între Austro-Ungaria și Italia, dar, după toate semnele, focul ar izbucni din nou în Balcani, căci atât Sârbia cât și Muntenegrul și Grecia ar intra în luptă cu armele.

Dar va ajunge convingerea acestei amenințări să înduplece Marile Puteri a sări în ajutorul primejdului tron albanez? Până acum o singură hotărâre a fost luată în această direcție: aceea a regelui Carol al României, care s'a adresat de-adreptul Împăratului Germaniei, cerând conlucrarea (sprijinirea) sa întru statornicirea puterii principelui de Wied.

Pasul făcut de regele Carol e îndreptățit de marele interes ce-l are România la susținerea liniștei în Balcani, care cu adevărat, numai României i se datorește. Pe de altă parte hotărârea Suveranului român de a-și da ajutorul său, Albaniei, arată că sunt semne de îndreptare, căci altcum înțeleptul rege al României nu s'ar întrepune pentru Albania numai de dragul principelui fiindcă îi este neam. Știe încăruntitul Rege să-și înăbușe sentimentele de dragoste ce le are pentru familie, când este vorba de binele obșteșc.

† Ioan Văşii.

Cine nu-i auzise de nume? Căci de pe la 1906 încoace Ioan Văşii, ţăranul din Satu-mic (lângă Lugoj) a luat parte la aproape toate adunările populare din Banat şi din Ardeal, ţinând vorbiri în rând cu fruntaşii partidului nostru naţional. Ioan Văşii era un adevărat măestru al graiului românesc, neasemuită iscusinţă şi cuminenie închideă în vorbele sale. — Acest Ioan Văşii ne-a părăsit pentru totdeauna, necruţătoarea moarte i-a secerat viaţa Marţi în 10 Iunie v.

Oricât de măestru ar fi învăţat vorba fruntaşii noastre din partid, ei au înţeles că vorba lui Ioan Văşii să strecoară mai repede la inima poporului, o ştie încălzit mai degrabă. De aceea îl ţineau pe aproape pe badea Văşii ca să desluşescă adevărul credului naţional mai pe înţelesul celor mulţi, prin pilde de o frumuseţe ca cele ale lui Isus din Evanghelie. Ceice au auzit pildele lui badea Văşii la adunări populare, aceia nu-l vor da uitării întreaga lor viaţă, căci în sufletul lor s'a săpat adânc înţelepciunea pildelor. Aşa ajunsese badea Văşii frate şi prieten al „domnilor“ noştri. Îndeosebi d-l Dr. Aurel Vlad, a fost mult întovărăşit la adunări populare din preajma alegerilor, de înflăcăratul Ioan Văşii.

Pe o aşa deşteptăciune de om, de bună seamă că-l îndrăgiseră sătenii din Satu-mic. Ei voiseră să-l aleagă în mai multe rânduri de chinez (primare, jude), dar fiindcă nu-l aveau cei dela administraţie (slujbaşii statului) la inimă, nu le-a reuşit decât acum câteva luni, când voioşia, bucuria era fără margini în Satu-mic. Păcat că un aşa suflet de om n'a putut sta vreme mai îndelungată în fruntea unui sat. El ar fi ştiut ce vrea şi ce face, ar fi ştiut să deschilinescă binele şi interesul obştesc al satului, de interesul statului. — Să-i jelim cu toţii moartea, căci aşa se cuvine unui suflet românesc de măreţia şi frumuseţea celui ce l-a avut Ioan Văşii! Să nu-i pierdem amintirea, ci să o păstrăm ca pe un lucru scump sufletului nostru, al tuturor!

Poate în lumea satelor noastre vor mai fi suflete tari, neclintite, tot aşa de deştepte, de treze ca cel al lui Ioan Văşii, dar ce greu e să le cunoaştem, să desgropăm acest aur al neamului nostru. Cât ar creşte puterile tuturor de muncă pentru înfăptuirea programului partidului nostru, câtă tărie de nădejdi sigure ne-ar picură în suflet, ca nişte stropi de apă întăritoare, dacă am cunoaşte acest aur! Dar aceasta e învăţătura durerosului prilej al morţii lui Ioan Văşii! Să stăm treji, neadormiţi, neclintiţi din locul nostru de veghere asupra viitorului pregătiţi de luptă pentru câştigarea drepturilor naţionale, să fim drepti ca Ioan Văşii, să-i împrumutăm curajul, atunci n'are ce să ne mai facă administraţia şi statul, (cum n'a putut în satul său să mai fie împiedecat de a ajunge primar!)

Sătenii lui din Satu-mic au trimes gazetelor noastre următoarele rânduri înduioştoare, cari vădesc deosebita lor dragoste faţă de „chinezul“ lor, de care au avut aşa de puţin noroc, îşi vădesc adâncă lor amarăciune în faţa morţii:

Mult Onorată Redacţiune! Vă rugăm să binevoiţi a publica în mult preţuitele noastre ziare (gazete) următoarea tristă veste: Cu inima plină de întristare, aducem la cunoştinţă onoratului nostru partid naţional român, că a pierdut pe unul dintre

cei mai de seamă oameni ai săi. Azi, în 10 Iunie v. la 12 ore şi un sfert, fruntaşul ţăran, apostolul satului, cum îi ziceau mulţi pela noi, Ioan Văşii, chinezul nostru după scurte, dar grele suferinţe având aprindere de plămâni, şi-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, lăsând în urma sa o jale fără margini, de care jale este cuprinsă în primul rând familia lui, în al doilea rând comuna lui şi în al treilea rând întreg Banatul nostru, pentru că întreaga sa viaţă, a ştiut-o folosi şi a jertfit-o pentru ce este mai scump, mai bun, mai frumos şi mai de folos pentru Biserica sa creştină şi pentru neamul său românesc. — În această viaţă, care n'a fost tocmai lungă, a făcut multe fapte bune, pe cari nu e de lipsă să le mai înşirăm aici, căci le cunoaştem toţi Românii, până şi străinii. — Dânsul fiind acum în vârsta cea mai frumoasă, de 51 ani, când omul se pare a fi mai înţelept, mai bine aşezat, cunoscând trecutul cel plin de fapte bune ori rele, poate cunoaşte şi viitorul, precum l-a şi cunoscut şi ne-a spus multe despre viitor, pe care durere nu l-a ajuns să-l vadă şi împlinit dupăcum dânsul a spus... — Pe răposatul îl plânge iubita sa soţie, trei fii (doi feciori şi o fată), nora, doi fraţi, mai mulţi nepoţi, o mulţime de rudeni, prietenii şi cunoscuţii — şi îl mai jăleşte toată naţia românească....

Fie-ţi ţărâna uşoară bade Văşii! Şi să dea Dumnezeu ca şi pildele tale să capete încurând deplină întrupare!....

Un cuvânt cătră abonaţi.

Într'un număr trecut am adaus mandate postale la toţi aceia, al căror abonament se isprăveşte cu 30 Iunie. Prin aceste rânduri ne adresăm tuturor acestor iubiţi abonaţi, cu rugarea, să binevoiască a trimite cât mai curând preţul abonamentului pe a doua jumătate a anului de faţă.

După cum peste tot locul se simte lipsa de bani, tot asemenea şi noi avem mari cheltueli cu scoaterea acestei foi, care se dă pe un preţ aproape de nimic, socotind mărimea ei. Din cauza aceasta nu putem da foaia pe aşteptare sau să trimitem o seamă de numeri peste timpul împlinit. Astfel stând lucrurile, **din săptămâna viitoare încolo, o să oprim foaia, tuturor acelor cari încă n'au plătit.**

Credem însă, că iubiţii noştri abonaţi vechi ne vor rămâne credincioşi şi pe mai departe. **Vor face ori-cum de cele 2 cor. 20 bani şi vor plăti abonamentul şi pe viitor, ba vor îndemnă şi pe alţii a abona foaia noastră.** Asta credem, că e de datorinţa oricărui bun Român, ţinând seamă şi de împrajurarea, că noi chiar acum trebuie să plătim şi suportăm atâtea spese şi temniţă pentru procesul avut, a cărei sentinţă s'a ridicat la valoare în zilele trecute. **E o datorinţă românească, fraţilor, a înmulţi ceata celor din jurul acestei foi, care e cea mai veche, mai ieftină şi mai bună foaie populară.** Fiecare abonat vechiu ar putea uşor câştiga încă unul nou! Numeri de probă se trimit, la cerere, gratis oricui.

În zilele din urmă s'au întâmplat în ţara noastră lucruri, cari ne fac de datorinţă de a ceti şi urmări cu toţii mersul politice în Monarhie. Cetiţi cât mai mult, fraţilor! Lăţiţi foaia peste tot locul!

Ştirile Săptămânii.

Sibiu, 2 Iulie n.

† **Colonelul George Horvat.** Într'una din zilele trecute am primit înapoi „Foaia Poporului“, care mergea la adresa colonelului Horvat. Pe foaie era însemnat de poştă „Meghalt“ (a răposat). Această ştire ne-a atins dureros, fiindcă pe răposatul îl ştiam de un Român cu inima foarte bună, precum şi un vechiu abonat al foii noastre. Asupra vrednicului ofiţer român Horvat primim acum din Cluj următoarele:

În 26 Maiu n. a. c. a răposat în Cluj şi în 28 Maiu n. a. fost înmormântat cu strălucită paradă militară colonelul român, pensionat George Horvat. Despre vrednicul bărbat sunt cunoscute următoarele date, scoase din cuvântarea funebrelă rostită cu prilejul înmormântării lui de protopopul Clujului, Dr. Elie Dăianu: George Horvat s'a născut în Ormenişul de Murăş, aproape de istoricul sat Mirislău, o vale plină de amintiri de războaie. S'a născut în 1884, dintr'o familie de grăniţeri. Tatăl său, Petrea Horvat, încă fusese militar, şi rămânând băiatul în fragedă vârstă orfan de mamă, fu dat într'o şcoală militară, la Olmütz. Crescut în şcoale nemţeşti, şi instrăinat departe de locul naşterii, tinărul George abia mai ştia româneşte, dar în inima sa păstră o dragoste vie pentru neamul său. S'a pus şi a învăţat din carte limba mamei sale, şi aşa de bine a învăţat-o, încât mai târziu a ajuns profesor de limba română în şcoala de cadeţi din Timişoara. — Ca ofiţer George Horvat a fost foarte ales, ca mulţi ofiţeri români. Cu sârguinţa sa de fier a învăţat franţuzeşte şi englezeşte, ba chiar şi ungureşte ştia ceva, aşa încât pe sfârşitul carierei sale fu trecut la honvezi. — A făcut şcoala de maior şi avea nădejdi cele mai bune a se sui până la înălţimea cea mai înaltă a carierei de ofiţer, când deodată se văzu oprit şi — trecut la pensie cu rang de colonel. Asta l-a supărat atât de mult încât s'a retras de tot dintre oameni şi a dus o viaţă de sihastriu, în Cluj. Abia cu câţiva domni din Cluj şi cu câteva rudeni dela sate mai ţinea legături.

Om fără familie, răposatul, cu cruţarea sa a adunat şi o avere frumoasă, pe care a lăsat-o cu testament vărului său Iuliu Hian, preot gr.-cat. în Grindul-Arieşului, cu îndatorirea, vezi bine, să dea anumite sume şi rudeniilor sale, ţărani din Ormeniş şi pentru anumite scopuri culturale. — A lăsat pentru fondul şcolastic cultural din Blaj 1000 cor., iar bisericei române gr.-cat. din Cluj 500 cor. Prin testament a lăsat răposatul, ca să fie înmormântat după legea bisericei române gr.-cat. şi pe piatra mormântului să se scrie numai aceste cuvinte: „Colonelul George Horvat. 1844—1914“. Iar preotului care-i face îngropăciunea, părintele protopop Dr. E. Dăianu, a lăsat să i se dea un ceas de aur cu lanţ în preţ de 200 coroane.

Pentru aceste frumoase, dar însfârşit modeste fapte, unele fiţuici ungureşti din Cluj au atăcat pe repositul în mod necuviincios, zicând că „un colonel ungur de honvezi şi-a lăsat averea la Liga culturală din Blaj, ca să crească soldaţi pe seama României“, şi alte nărozii de acestea. — Oricum pomenirea răposatului colonel va rămâne vie între noi, ca o dovadă nouă,

pentru un adevăr veciniu: Românul e foarte bun soldat, foarte credincios și viteaz soldat, dar tot Român rămâne până la moarte. Așa a fost generalul Doda, baronul Urs, generalul Trapșa, generalul Leonida Pop, și alții. Așa a fost și colonelul George Horvat. In veci pomenirea lui! *Coresp.*

Dela „Asociațiune“. *Convocare.* Conform §-ului 17 din „Reg. gen. al secțiilor științifice-literare ale Asociațiunii“, convoc prin aceasta pe onorații membri ai secțiilor pe ziua de 14 Iulie n. a. c. la orele 10 a. m. la *ședința plenară ordinară*, care se va ține în sala festivă a Muzeului Asociațiunii (Sibiu, Strada Șaguna Nr. 6) cu următoarea *ordine de zi*: 1. Deschiderea ședinții plenary. 2. Raportul secretarului literar către ședința plenară. 3. Stabilirea ordinii lucrărilor. După amiază ședințele singuraticelor secții. Sibiu, în 24 Iunie 1914. Prezidiul Asociațiunii: *Andrieu Bârseanu.*

Alte amănunte. La 1/14 și 2/15 Iulie a. c. se va ține ședința plenară a secțiilor științifice-literare în Sibiu. La 1 Iulie în sala festivă a Muzeului Asociației se va aranja o *sărbare comemorativă* din prilejul împlinirii alor 25 de ani dela moartea poetului *Eminescu*. Programul acestei sărbări se va publica mai târziu. — La cererea mai multor membri ai secțiilor după ședința plenară, în 16, 17, și 18 Iulie n. se vor face excursii la Săliște, Rășinari, Avrig și în România prin Turnu-Roșu, vizitând mănăstirile Cozia, Horez și Curtea de Argeș. Domnii membri ai secțiilor, cari doresc să participe la aceste excursii, sunt rugați a se anunța până în 5 Iulie n. la biroul Asociațiunii. Pentru a putea trece în România se cere un document justificativ dela primăria comunei, pe baza căruia se vor libera certificatele de trecere din partea poliției de graniță. Cheltuielile de călătorie vor fi cam 50—60 de coroane. Definitiv se vor fixa după ce se va ști numărul excursioniștilor. Sibiu, 23 Iunie n. 1914. *Biroul Asociațiunii.*

Sânge românesc în vinele moștenitorului de tron omnrit. Invățatul Br. Dunger făcând, nu de mult, istoria familiei moștenitorului de tron al Austro-Ungariei, printre străbunii acestuia a aflat și pe Elisabetă Ciomortani, fica lui Gheorghe Hotin Barcalat Isloșeanu, și mai târziu nevasta lui Ieremie Movilă, domnul Moldovei. Dela o strănepoată a acesteia, Maria Lăcinsca, — mai târziu regină a Franței, — își trag originea cele două case domnitoare siciliene. Baronul Dunger, care e profesor universitar, arată înrudirea îndepărtată a nenorocitului moștenitor de tron cu familia regală a României, și că în vinele familiilor acestora curge ceva sânge românesc.

Un pictor român premiat în străinătate. Muzeul de istorie din Berlin a publicat un concurs (întrecere) pentru un plan de drapel (steag). S'a prezentat peste 100 de inși cu astfel de planuri. Inșă printre toți s'a distins deșteptul român domnul *Gheorghe A. Mateiu*, care a luat premiul I. Domnul Mateiu este de loc din Sibiu, unde aranjase în anul trecut o interesantă expoziție de pictură și arte grafice. Aceleași lucrări au fost expuse și la București, unde deasemenea au plăcut mult lucrările domnului Mateiu. Domniasa e acum bine cunoscut și apreciat atât în România cât și în străinătate ca pictor cu mult talent, dela care suntem îndreptățiți să așteptăm multe în viitor. — Il felicităm sincer și îi dorim deplin succes!

Examenul de maturitate la liceul din Sibiu. La examenul de maturitate dela liceul (gimnaziul) de stat din loc s'au supus 17 elevi, între cari 9 români. Examenul a avut loc în 25, 26 și 27 Iunie st. n. cu următorul rezultat: eminent: Ioan Suciu (singur); cu bine: Victor Mărțiuș și Ioan Stroia; maturi: Ioan Bredeu, Ieremie Milea, Traian Moga și Pavel Oprean. Doi au fost respinși pe câte două luni.

Păcatul gândului curat... Nu de mult sublocotenentul (lăitnantul) G. Siebert a publicat un articol intitulat: „*Quo vadis Austria?*“ — (Unde mergi Austria?) în care profetia un viitor nu tocmai măgulitor pentru monarhie. Din acest păcat ce l-a făcut, — păcatul de a spune adevărul — bietul sublocotenent a fost pedepsit prin trecerea lui la pensie.

120 milioane pentru școli. Guvernul italian aflând că în Italia sudică sunt foarte mulți analfabeți (cari nu știu scrie și ceti), s'a hotărât să ridice mai multe școli în acele părți. Astfel pentru aceste școli guvernul cheltuește peste 120 milioane. Afară de asta parlamentul a votat guvernului grozava sumă de 240 milioane pentru întreținerea școlilor, din care sumă să se împartă în fiecare an câte 20 milioane. — Stăpânitorii noștri ar putea lua pildă dela Italiani.

Dare pentru lux. Impărăția nemțească (Germania) vrea cu tot dinadinsul să-și sporească numărul cătanelor, începând cu anul 1917. Conducătorii țării își frământă acum capul: de unde să scoată banii de lipsă pentru întreținerea noilor regimente, ce le va mai înființa Germania? Natural, că în primul rând dările se vor mai urca și se vor mai înmulți. Intre altele s'a luat hotărârea să se pună dări și pe lux (fudulie). Așa că în viitor țara nemțească va pune dări pe diamante, pe petreceri, circuri, cafenele, teatre și pe alte lucruri, fără de cari omul totuși, tot poate trăi. Tot mai înțelepți sunt oamenii pe acolo, că dările cele noi nu le mai aruncă în cărca bietului muncitor, care cu mare trudă își câștigă bucușica de pâine.

S'a împușcat de frică. Frații Gerovschi, cari au fugit din temnița din Cernăuți trecând în Rusia, au fost poftiți de contele Bobrinski (deputat rus, care a luat parte Rutenilor din Ungaria) să meargă la Petersburg. Acî ei să arete ministrului rus de externe Sasonov care e soarta Rutenilor din Austro-Ungaria. Aceste noi destăinuiți ce le vor face frații Gerovschi, vor servi, — după cum se spune — ca temelie la consfăturile dintre ministrul nostru de externe, contele Berchtold și ministrul de externe al Rusiei Sasonov. — Pasicul temniței din Cernăuți, unde au fost închiși frații Gerovschi, aflând că lucrurile nu vor rămâne baltă și că el va fi pedepsit, fiindcă a stat în înțelegere cu fugarii, s'a sinucis în curtea închisorii trăgându-și un glonte de revolver în cap.

Vis și — adevăr. O întâmplare într'adevăr interesantă s'a petrecut în orașelul Portodemsio din Italia, în următoarele împrejurări: Nu de mult își pierduse urma din acel oraș arhitectul Ciolfi, o zi după ce și-a înmormântat pe buna lui mamă. După zece zile dela dispariția arhitectului, logodnica acestuia s'a prezentat la poliție, spunând că a văzut în vis pe logodnicul ei zăcând ca mort în cripta (groapa) familiară între cosciugele părinților lui. Biata logodnică eră atât de disperată încât nu s'a mul-

țămît până când nu i-a dat vr'o câțiva oameni, cari să-i ajute să deschidă cripta să vadă dacă într'adevăr nu o înșeală visul. Mare îi fu groaza, când, descoperind groapa și-a văzut logodnicul mort, fără suflare! Sărmanul, într'atâta și-a iubit pe bătrâna lui mamă, încât mai bine s'a despărțit de toate farmecele lumii acestia, decât să mai trăiască fără mamă-sa.

Nenorocirea unui sburător român. Aflăm din București că sublocotenentul Cantacuzino-Paşcanu, plecând de pe câmpul Cotrocenilor pentru a lua parte la sărbările militare din Craiova, a vrut să se lase jos lângă comuna Găvănești cu aparatul său „*Mehedinți*“, dar nenorocul l-a pândit în cale. În momentul când să se deie jos s'a răsturnat cazanul cu benzină, care luând foc a aprins toate părțile mașinei. — Aeroplanul a ars de tot, scăpând doar motorul. Aviatorul a fost rănit la picioare și la cap, iar mecanicul s'a ales cu mai multe lovituri.

† **Nicolae Pârvu**, învățător pens., după lungi și grele suferințe, în al 59-lea an al etății, împărțit cu sfințele Taine, și-a dat nobiliul său suflet în mâinile Creatorului, Joi în 12/25 Iunie 1914. Rămășițele pământești s'au așezat spre vecinică odihnă Sâmbătă, în 14/27 Iunie a. c., în cimitirul bisericii gr.-orientale din Măeruş. Odihnește în pace suflet blând! Maria Pârvu n. Moldovan, ca soție; Petru Țiței, ginere; Nicolae Pârvu, Emanoil Pârvu, ca fii; Maria Pârvu, măr. Țiței, fică; Maria Taus n. Pârvu, soră; Safta Moldovan, soacră, precum și numeroși veri și nepoți.

Rămășag ciudat. Aviatorul sibiian Kanschel-Saller, care de prezent petrece în Viena, Dumineca trecută a făcut un ciudat rămășag cu un coleg de al lui. Și anume ei stăteau pe aerodromul (locul de sburat) dela Aspern, unde aviatorul Kanschel s'a rămășit pe 500 coroane cu un tovarăș al lui, că va sbura, iar în timpul sborului el se va rade. Kanschel s'a urcat în aeroplan la ora 4 după amiază. În câteva minute a fost la înălțimea de 1000 metri. Acolo și-a pus frumos oglinda dinainte, și-a scos briciu și a început să se radă. După ce a isprăvit cu rasul s'a lăsat jos în spirale (jocuri) îndrăznețe. Când a ajuns la pământ prietenul l-a așteptat cu bănișorii în mână.

20 persoane lovite de trăsnet! În urma marilor ploi și vijelii, cari au dat peste Paris (capitala Franței), trăsnetul a lovit asupra unei baterii de tunari, lovind grav 20 persoane. Doi dintre aceștia se luptă cu moartea.

În amintirea iubiților răposați. Nemângăiații frați și surori: Costică Popovici paroh în Slămnice și soția sa Valeria n. Ghișoiu; Virgil Popoviciu, sublocotenent în Alba-Iulia; Vasile Popovici, măestru mecanic și soția sa Anuța n. Rohan; Alexandrina Popovici și Matilda Popovici măr. Nic. Vidrighin, cassar de bancă în Ocna Sibiului, dăruiesc întru vecinică odihnă a mult iubitei și în veci neuitatei lor soră Valeria Degan n. Popovici, fostă soție de comerciant în Fiume, suma de 20 coroane, din cari 10 coroane la fondul Aurel Vlaicu pentru stipendiarea tinerilor meseriași în scop de înmulțirea cunoștințelor în străinătate, și 10 coroane la fondul Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăcelilor meseriași. Pentru prinos, dorind multă mângăiere celor îndurerați, aduce calde mulțămite în numele Reuniunii sodalilor români din Sibiu: Victor Tordășianu, *prezident.*

Ultime știri.

Inmormântarea.

Azi, Joi, când scriem aceste rânduri, sosește la Viena trenul, care aduce cosciugele. Trenul e așteptat pe ceasurile 10 seara, în gara de sud. De aici cosciugele vor fi ridicate de ofițeri și lacaii de curte, puse pe un car mortuar și apoi duse cu mare ceremonie în biserica dela palatul împărațesc.

Vineri dimineața, la ciasurile 8, după săvârșirea slujbei obicinuite, se va permite publicului intrarea în biserică, spre a vedea cosciugele închise, în cari sunt așezate cadavrele. Dela 8 până la 12 se vor face slujbe la toate altarele din biserică. La 12 ore se închide biserica și se oprește intrarea publicului. Dela 12 până la 1 cias se vor trage clopotele.

La 4 ore după amiază se face slujba înmormântării în biserică, iar la 10 ciasuri seara cosciugele vor fi duse în gara de vest, de unde vor fi apoi transportate cu tren separat la Artstetten.

În gara de vest cosciugele vor fi duse într'un loc anume întocmit, unde se mai face din nou o slujbă. După aceea, mergând în frunte preoțimea, cosciugele vor fi duse și așezate în trenul, ce va sta gata în gară. Așezate odată cosciugele în vagon, acesta se va închide îndată, iar trenul se pune în mișcare.

Împăratul Wilhelm al Germaniei ia parte la înmormântare.

Împăratul va veni cu o suită la Viena spre a fi de față la înmormântarea Arhiducelui. Prin aceasta împăratul Wilhelm nu voiește să pricinuiască nici o greutate împăratului Francisc Iosif, ci voiește doar să facă o ultimă onoare amicului său răposat și soției lui.

Împăratul Germaniei.

dimpună cu o mare suită de ofițeri, s. sește în Viena Vineri la ciasurile 11 înainte de amiază, în Gara de nord, de unde va merge la Palat. Împăratul Wilhelm la 4 ore după amiază va lua parte la înmormântare, iar la 5 și jumătate pleacă înapoi la Berlin tot din Gara de nord.

De asemenea sunt anunțați și alți domnitori, din imperiul german.

Regele Angliei

a numit pe principele Arthur de Connaught să îl reprezinte (să îl înlocuiască) la înmormântarea Arhiducelui. Avându-se în vedere că împăratul nostru este mareșal al armatei engleze și colonel al regimentului de cavalerie „first dragons guards“, e cu putință, că principele de Connaught va fi însoțit de un ofițer militar de rang înalt și de o delegațiune a regimentului menționat.

Inchiderea graniței dinspre Serbia și Muntenegru.

Poliția dela graniță a fost întărită. Nimeni nu este lăsat să treacă în Serbia și Muntenegru. S'a introdus totodată o controlă mai severă ca pe timpul alipirii Bosniei și a Herțegovinei la Monarhie.

Unirea Serbiei cu Muntenegru.

Ziarul „Figaro“ din Paris a publicat în ziua de 1 Iulie nou senzațională știre, că: Serbia și Muntenegru au fost plănuit ca pe ziua de 28 Iunie nou să se declare de unite. Dar planul acesta s'a amânat din cauza atentatului asupra moștenitorului de tron. Că motiv pentru unire se dă: fră-

ția de arme și înrudirea caselor domnitoare a celor două țări. Ziarul parizian mai spune, că debaterile celor două țări asupra unirii s'au ținut tare în secret, dar totul e pus la cale la sfatul și sub conducerea Rusiei. Până trăiește regele Petru al Sârbiei și Nichita al Muntenegrului ar fi vorba, că să nu se întâmple nici o schimbare în familiile domnitoare. Dar după moartea lor, amândouă țările să ajungă sub singura stăpânire și conducere a Moștenitorului de tron Alexandru al Serbiei. „Figaro“ mai spune, că această știre va fi poate deocamdată desmintită, ca neadevărată, dar viitorul apropiat va dovedi că e așa.

Schimbări de ministrii.

În urma morții Moștenitorului de tron, esdă ca sigur cu socoteala, că se vor face mai multe schimbări în ministerul comun. Se susține, că ministrul de externe Berchtold, se va mulțumi, iar în locul lui va fi numit contele Tisa. Unii zic, că dela Viena se va porni acum o politică mai aspră, dându-se la o parte gândurile cu blândeța și cu pacea... De, mai știi Numai cât, cu răul încă nu credem, că se va ajunge la bine și liniște...

Alte știri

— Înalt Preasfințitul Mitropolit Ioan Mețianu din Sibiu a înștiințat preoțimea noastră, ca în ziua înmormântării moștenitorului de tron, la toate bisericile noastre să se tragă, în ciasurile de dimineața, clopotele timp de o jumătate de cias. Iar în Dumineca, care va urma după înmormântare, în fiecare biserică, după sfânta liturgie să se facă parastas, spunându-se poporului, că parastatul e pentru odihna sufletului răposatului Arhiduce Francisc Ferdinand și a soției sale principesa Sofia.

— Excelența Sa Mitropolitul Ioan Mețianu, îndată după primirea știrii cu moartea arhiducelui Francisc Ferdinand, a trimis la cabinetul cancelariei Maiestății Sale în Viena, următoarea telegramă de condoleanță: „Asupra zdrobitoarei nefericiri căzute asupra Maiestății Sale Monarhului, a prea înaltei sale familii, și a întregii Monarhii, prin infamul atentat, care a stâns vieața Alteței Sale Moștenitorului de tron și a soției sale, exprim adâncă durere a episcopatului și a credincioșilor din mitropolia gr.-or. româna din Ungaria și Transilvania. Ioan Mețianu, Arhiepiscop și mitropolit

— Dela cancelaria de cabinet a Maiestății Sale a sosit Marți următorul răspuns: Excelenței Sale Ioan Mețianu, consilier intim, Arhiepiscop și Mitropolit în Sibiu. Maiestatea Sa Francisc Iosif a binevoit a primi preagrațios și cu mulțumită exprimarea condolenței din partea Excelenței Voastre, în numele episcopatului și în al credincioșilor mitropoliei gr.-or. române din Ungaria și Transilvania. Din ordin preînalt: Daruvary.“

— Joi după amiază, când se pune ziarul nostru sub tipar, să vestește, că Împăratul Germaniei nu vine la Viena, la înmormântarea Moștenitorului. Împăratul Wilhelm nu s'ar afla chiar așa bine. Se poate și asta, dar se mai poate că și-a schimbat gândul și din alte motive...

— Cercetările pornite au mai dovedit că urzitorul atentatului e fostul locotenent (obărlaitnant) în armata austro-ungară, Milan Pribicevici, care de prezent e maior în armata sârbească. Bomba lui Cabrinovici ar fi fost luată din arsenalul militar sârbeșc.

Întâmplări adevărate.

I.

Solgăbirăul Sz. aveă adeseori mâncărime de limbă ca să păcălească pe unii oameni din poporul de rând. Dar de multeori nici cel păcălit nu-i prea rămânea dator, ci îi mulțumea precum îi închină; ba uneori cu vârf și îndesat.

Astfel s'a întâmplat că odată un om a mers la solgăbirăul cu ceva rugare și i-a zis: „Domnule, aș dori să vorbim ceva numai între patru ochi.“

Solgăbirăul îndată trimise după vecinul său. Când e a sosit acesta la fața locului, solgăbirăul provocă pe omul cu pricina să spună ce dorește.

— Aș vrea Măria Ta, numai între patru ochi să vorbim, repetă omul.

— Chiar de aceea am trimis ca să vi-nă și vecinul meu, că vezi, la mine și la Dumneata sunt numai doi ochi; la scriitorul meu și la vecinul iar sunt numai doi, prin urmare abia acuma suntem între patru ochi. Lor, adecă la toți patru, le lipsiau câte un ochiu.

II.

Tot solgăbirăul Sz. se află odată la o alegere de jude comunal, unde, ca de obicei, se dase la povești cu sătenii. Dar unul mai îndrăzneț dintre săteni îl întreabă:

— Am auzit că Măria Ta ai cheltuit mulți bani pentru că ți-a scos ochiul!

— Poate mai mult decât plătesc juncii tăi, zise solgăbirăul.

— Prea multă plată pentru un lucru de nimica. Eu i-aș fi scos pe amândoi și n'aș fi poftit dela Măria Sa nici o plată....

III.

Altădată Sz. fiind la un târg și cum-părând dela un țaran doi boi, zise țaranului:

Vezi bade Ioane, de-mi dă altă funie la boi, că aceea e prea slabă și prea noduroasă, nu mă pot folosi cu ea.

Nu te teme, Domnule, că te ține și aceea, zise țaranul... atob.

Poezii populare.

Din Nocrich.

Vai, mândruță, trup de flori,
Când te văd mă iau fiori —
Din tălpi până 'n subțiori —
Doar nu vrei să mă omori...
M'a născut maica Lunea
Să-mi fie dragă lumea,
Mândra-i născută de Joi
Să ne iubim amândoi.
Uită-te mândruțo, uită,
La cămașa mea cea ruptă,
N'are cine s'o cârpească
Că n'am soră, nici nevastă....

La izvor cu apa lină
Șade mândra și suspină,
Mândra sta și lăcrima,
Și din graiu așa grăia:
Lasă-te badeo de mine
Că nu mai pot de rușine:
Câte muieri mă 'ntălesc
Tot de noi să sfătuiesc
Și zic că noi amândoi
Ne iubim de-un an, de doi,
Și cu vorba ne purtăm
Și tot nu ne mai luăm.

Culese de Lazar Corjariu.

Haz,

Intre copii. „Ionel dragă, tare aş vrea să fiu un elefant“!

Ionel: „Dar pentru ce, Petrică?“

Petrică: Pentru că atunci domnul învăţător nu mi-ar mai zice mereu: *măgarule!*“

Cine are doage?! Mamă dragă spunemi cine are doage?“ — întrebă copilul pe mamă-sa.

„Cine să aibe“, — răspuse aceasta, — butoiul, ciubăru, botele (donițele).....

„Bine“, — zise din nou copilul, — atunci de ce zice mereu vecina Saveta, că Dumnilale îți lipsește o doagă?“...

Monografia comunelor.

Concurs cu premii.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“ și-a luat de scop, ca prin împărțirea de premii în bani să dea indemn și ajutor acelora din cărturarii noștri, cari s'au hotărât să facă descrierea amănunțită (monografia) a comunelor din comitatul Sibiu.

Fiecare lucrare are să cuprindă descrierea (monografia) unei singure comune putând de altfel incurge despre o singură comună și mai multe lucrări.

Lucrările incuse se vor examina de un juriu literar, la propunerea căruia, comitetul Reuniunii agricole va conferi deocamdată următoarele 3 premii și anume:

Lucrarea care va fi aflată de cea mai bună, se va premia cu 90 coroane.

Lucrarea declarată ca a doua de bună, se va premia cu 60 coroane.

Lucrarea declarată ca a treia de bună, se va premia cu 50 coroane.

Incurgând mai multe lucrări vrednice de premiat, acele se vor considera la concursul ce îl vom publica în 1915.

Monografiile au să cuprindă, între altele, cam următoarele:

Istoricul comunei, încât se pot afla date, dela întemeiere și până astăzi. Numărul locuitorilor după gen, naționalitatea și religiunea lor. Câți știu ceti și scrie. Starea morală și materială a locuitorilor, în trecut și în prezent. Starea sanitară, traiul, ocupațiunea (câți au absolvat școli mai înalte, anume cine și ce ocupație are; câți sunt aplicați la meserii, la negoț sau la alte întreprinderi?), îmbrăcămintea etc. locuitorilor. Obiceiurile și datinele. Credințele deșarte. Jocul, cântecele, chiuiturile, bocetele, poveștile, glumele etc. Limba vorbită cu toate particularitățile ei etc. Descrierea stradelor, a caselor și a celorlalte zidiri, materialul din care sunt alcătuite, cu câte încăperi și cam câți oameni locuiesc în una.

Descrierea edificiului școlar, anul zidirii lui, numărul încăperilor, al învățătorilor și al elevilor, mijloacele din care se susține și eventualele izvoare din care s'ar putea susține și pentru viitor școala. Câți învățători au funcționat la școală și cum se numesc ei.

Descrierea edificiului bisericii, cu anul zidirii, cu numele celor cari au adus jertfe mai mari la edificare; câte persoane încap în biserică. Dacă în biserică se găsesc lucruri vechi de interes arhitectonic, de sculptură, pictură, literatură etc. Mijloacele bă-

nești ale bisericii, fondul propriu și celelalte eventuale fonduri și fundațiuni și scopul ce-l au ele. Cercetarea bisericii. Numele preoților cari s'au perondat etc.

Descrierea progăzii (cimitirului) cu crucile, stâlpii, cu pomii și cu celelalte pozoabe închinare de poporațiune în amintirea iubiților răposați.

Descrierea casei parohiale, a casei comunale și a altor zidiri publice.

Descrierea grădinilor, mărimea și felul de cultură al lor. Să se pună pond deosebit pe cultura poamelor și a soiurilor de poame; descrierea școlii de pomi, etc.

Să se descrie hotarul comunei peste tot, cu mărimea lui de odinioară și de acum; apoi să se facă descrierea agrilor, livezilor (fânațe), viilor, pășunilor, pădurilor și a pământului neproductiv. Uneltele întrebuițate la lucrarea pământului, odinioară și acum, plantele ce se cultivă și plantele a căror cultură nu este cunoscută, dar ar fi potrivite a se cultivă. Cât e roada aproximativă anuală, câtă se întrebuițază de locuitori și câtă se pune în vânzare.

Descrierea vitelor și a altor animale. Soiul, prețul și numărul lor. Foloasele ce le aduc vitele și alte animale de casă. Aici să se arete anume, ce s'a făcut pentru îmbunătățirea rasei și ce ar fi de făcut și cu ce mijloace pentru viitor.

Descrierea așezămintelor din comună, cum și a tot ce de interes este.

Ca îndreptar la descrierea monografiilor recomandăm monografia comunei Orlat de R. Simu, a comunei Gurarâului de I. Muntean, a comunei Răhău de N. Cărpineșan, și a comunei Săcădate de Ioan Podea.

Lucrările adresate „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“ să se trimită până la 1 Octombrie n. 1914. Ele să se însoțească de un plic (cuvertă) închis, cuprinzând un bilet cu numele autorului, iar pe plic să se scrie titlul lucrării.

Reuniunea se va îngriji, ca lucrările aflate bune și premiate să fie eventual și tipărite.

Sibiu, în 27 Maiu 1914.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Pantaleon Lucața, Victor **Tordășianu,**
prezident sec. etr

Știri economice.

Oprerea bucatelor din România. In urma timpului ploios, stricător tuturor sămănturilor, ministerul de agricultură din România a oprit de a se mai trimete în Ungaria bucate ca: grâu, cucuruz, orz, ovăs etc. Vestea asta e destul de tristă pentru noi, deoarece decăteori pământurile noastre nu produceau îndeajuns bucate, nădejdea ne eră la România. Deacolo ne-a venit ani de arândul cucuruz și grâu din destul. Deci pe viitor nici la acest ajutor nu mai putem nădăjdui... Motivul acestei opreliști e de altcum talmăcit în mai multe feluri. Unii zic, că e vorba de a încunjură vinderea tuturor bucatelor vechi, până când nu se vede cum vor fi cele nouă. Alții susțin că România n'ar mai vrea să vândă bucate Austro-Ungariei, pe motiv că aici se adună pentru războiu.

Poșta Redacției și a Administrației.

Spre știre. In urma atentatului dela Se-raievo s'a adunat așa de mult material actual, încât am fost siliți să lăsăm afară o mulțime de alte lucrări și știri, asupra cărora vom scrie în numerii viitori. Rugăm, deci, pe ceice ne-au scris, ca să nu ne iee în nume de rău, că cele trimise încă n'au apărut.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechiu*.)

23 Iunie: Arpașul de jos, Capolnaș, Drag, Geaca, Ibașfalău, Ilia, Ormeniș.

24 Iunie: Lăpușul unguresc, Cristurul săcuiesc.

25 Iunie: Făget, Ghiriș, Sic, Veneția de jos.

26 Iunie: Panciova.

28 Iunie: Hunedoara, Roșinău, Zorlențul mare.

29 Iunie: Bercești, Reteag.

30 Iunie: Ciuc-Sereda, Mediaș, Poiana (com. Sibiuului).

1 Iulie: Crasna.

2 Iulie: Giula, Poiana sărată.

3 Iulie: Bogșa-montană.

4 Iulie: Balavașar, Demășnia, Gherghio-Ditru.

5 Iulie: Halmagiu mare.

8 Iulie: Hadad, Zam.

9 Iulie: Cămpeni, Covasna.

10 Iulie: Cehul din Sălagiu, Gherla.

In aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Prețul bucatelor

La SIBIU la 30 Iunie st. n.

Grâu	Cor. 23.— până 24 50 de hectolit	
Săcară	10,—	11,60
Orz	6 40	7 40
Ovăs	12,—	12,80
Cucuruz	5,50	6 10
Cartoofi	20,—	22,—
Fasole	43,20	43,20 la 100 chilo
Fână Nr. 3	42 40	42,40
" 4	41,60	41,60
" 5	160,—	168,—
Slănină	160	164,—
Unsoare de porc	52	60,—
Sân brut	78,—	84,—
Sân de lumini	1 0,—	100,—
Sân de lumini totid	64,—	68,—
Săpun	8,—	4,50
Fân	8,—	9 40 la met. cub
Lemne de foc neplutite	7 20	7,70
" " plutite	2 12	2,12
Spirit rafinat	2 28	2,80
Spirit ordinar	1,12 până	1 70 la chilo,
Carne de vită pentru supă	1,60	1,80
" " vitel	80	1,80
" " porc	1 40	2,—
Ouă 10 bucăți	57	—,66
Un pătrar de miel	1—	2,50
Carne de cal	80	1,20

In BUDAPESTA 1 Iulie n. st.

Grâu de Tiss 78 chilo	Cor. 12 56 până	12,87 la 50 chilo
" 79	12,82	12,97
Săcară	9,55	10 87
Orz	7,60	7,90
Ovăs	7,65	8,25
Cucuruz	7,40	7,50

Prețul banilor in 1 Iulie n

	comparați	vându
Galbeni	Cor. 11 33	11,41
100 Lei, hârtie	94 50	95,—
100 Lei, argint	92,—	94,50
Lire turcești, aur	21,40	21,66
1 funt sterlingi englezești	23 90	24,10
100 marce, aur	117 35	117,80
100 hârtie	117 35	117,80
Napoleon	8 09	19,19
100 Ruble rusești, hârtie	251 —	252,62
100 argint	242 —	245 —

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Loc deschis.

Aviz către publicul român! Cunoșcând multe lipsuri ale poporului nostru dela sate, am deschis în Budapesta un **Birou de informații** ca în felul acesta să stau în ajutorul publicului român în oricare afacere ce se ține de Budapesta.

Fiind chiar acum timpul împlătitului Vă atrag atențiunea asupra faptului, că cea mai mare fabrică din Budapesta are anul acesta prea multe batoze (dube) de 720 până la 1000 mm., și le-ar vinde cu preț foarte moderat și pe lângă garanță mare. Vă servește și cu motoare, mașini

cu aburi etc. tot cu preț moderat. La dorință Vă trimite cataloage.

Dau informații referitor la rugărilor înaintate ministerului ori Curiei. Urgez rezolvarea lor și rog rezolvare favorabilă. Mijlocesc împrumuturi ieftine pe amortizare și vânzări de moșii și păduri.

Cine vrea să-și cumpere locomobile, motoare, moară, mașini de împlătit mâdate cu lomobil, cu motor, cu cai ori cu mâna, mașini de sămănat grâu, de cosit grâu ori iarbă, pentru adunarea fânului ori despoirea cucuruzului, pluguri etc. să-mi scrie mie căci gratuit îi recomand fabrici de unde își poate cumpăra toate aceste în rate și cu

prețuri mai ieftine ca la agenturi jidovești. Scopul meu este ca țărânul Român să-și cumpere marfă bună din mâna primă și cu garanță mare. Să vă feriți de firme cari nu sunt fabrici, să vă feriți de agenți jidovi căci vă înșală.

Vă recomand o invenție nouă: o morișcă cu 2 petri și sită mânată cu mâna care face 100 kg. făină la zi. Prețul e 320 Cor. pe rate.

La dorință trimit gratuit planuri de mori și catalog ilustrat despre toate recvișitele economice. Cu stimă: *L. Olariu*, Budapesta, II., Margit-körut 11.

Publicațiune.

Comuna Mòh dă în întreprindere prin licitațiune minuendă publică, ce se va ține în 7 Iulie a. c. la orele 2 d. a. în cancelaria comunală din loc, lucrările pentru clădirea din nou a scaunului de apă la moara de apă a comunei.

Prețul strigării 6298 cor. 16 fil. Vadiu 10% din prețul strigării, care trebuie depus în bani gata sau în hârtii de valoare.

Oferte închise provăzute cu vadiul prescris se primesc până la începerea licitațiunii verbale. Condițiunile mai de aproape, planul și preliminarul de șpese se pot vedea ori și când în cancelaria comunei Mòh.

Mòh, în 28 Iunie 1914.

1857

Antistia comunală

Anunț de licitare.

Crâșma comunală din comuna Oláhivánfalva (Ighidorf-românesc) în 12 Iulie n. 1914 la orele 10 a. m., se dă în arândă pe timpul de trei (3) ani, pe lângă prețul de strigare de 1800 coroane Suma, cu care crâșma se va da în arândă, are arândătorul să o plătească în rate treilunare anticipative, având afară de aceea să poarte și toate spesele licitațiunii precum și timbrele.

Dacă arândătorul nare avere îndestulătoare, este dator a pune în locul său 2 avenți cu stare bună materială.

Antistia comunală își rezervă dreptul de a alege liber dintre cei cari fac ofertele cele mai mari.

Condițiunile mai de aproape să pot vedea în cancelaria oficiului comunal.

Oláhivánfalva (Ighidorf-românesc), în 25 Iunie 1914.

1858

Antistia comunală.

Schimbare de locuință

Dr. ITTU

medic practic universal și dentist

locuiește Sibiu

Str. Cîsnădiei 36

Căsătorie.

Un negustor român în etate de 27 ani, deplin sănătos, care are o prăvălie mixtă foarte vestită, în care face anual o întoarcere de 60—70 mii cor., și cu o avere de 30.000 cor., voad să înceapă comerțul mai în mare, ar dori să se căsătorească cu o tinăra fată, care să aibă atragere către comerț și să aibă bani 8—10.000 cor.

Ofert le, alăturând fotografia, sunt a se trimite la Administrația foii, sub deviza „Vieață plăcută“, de unde se vor trimite respectivul. 1856

Moară

cu motor de 32 puteri de cai se află de vânzare. Informațiuni în cancelaria avocatului Dr. A. Gerasim, Sibiu, Stadtpark. 1850

O calfă

se caută în atelierul de lăcătușerie N. Popoviciu, Sibiu, Strada Ana Nr. 11. 1862

Casele

în Sibiu, strada Wagner Nr. 1 împreună cu grădină, precum și „Hotelul Mihaiu“, strada Turnului Nr 11, se vând din mână liberă, din cauza plecării din Sibiu. Amănunte se dau la proprietarul Ioan Mihaiu, strada Wagner Nr. 1. 1860

Mare succes

au inserate în „Foaia Poporului“ unde sunt citite de mii de persoane de pretutindenea din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuie persoanelor singurate sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația

„FOAIA POPORULUI“

Dentist

Virgil Muntean

SIBIU

Str. Urezului (Reisbergasse) 17

Pune dinți

în cauciuc și de aur cu prețuri moderate

Casă cu grădină

în Sibiu, strada Reussbach Nr. 13, constătătoare din 8 odăi, 2 culine, pivniță, fântână, o sură mare, șopru de automobil și căruță precum și șopuri de lemn, să dă în arândă cu prețul de cor 150.— lunar, eventual să și vinde din mână liberă cu cor. 24.000.—. A se adresa la proprietarul G. Stuchlich, Sibiu, strada Turnului (Saggasse) Nr. 5. 1837

Bănci de școală

esecuție modernă, cele mai trainice și mai ieftine, conform cerințelor igienice din prezent, se află de vânzare pe lângă prețuri foarte moderate la

GEORGE BACIU

măestru măsur în Sibiu, str. Șaguna Nr. 27.

În caz de lipsă, rog pe domniile preoți și învățători a se adresa cu toată încreierea. 1845

JOSEF MEISTER

văpsitor de odăi și decorațiuni

SIBIU, colțul str. Turnului 3

și stradei Rațelor 20 se recomandă pentru toate lucrările aparținătoare acestei branșe, ca: spoirea de locuințe întregi ca și odăi singurate, pictură de biserică, văpsire de fașade, spoire de școli și alte instituții atât în loc cât și afară de Sibiu. Mustre nouă moderne și mustre de țesături românești spre alegere stau totdeauna la dispoziție. Lucru solid și durabil pe lângă prețurile cele mai moderate. 1847

Dr. med. Ilie Iancu

locuiește:

str. Seiler 3

Ordinea ză:

1861

dela 11 până 12 ore a. m.

Un culegător-tipograf

pentru lucrări de accidență, se primește îndată la „Tipografia Poporului“ în Sibiu.

Must de smeură

veritabil, pregătit din smeură aromatică de munte. Smeură de munte cu I-a rafinată de zahar. Diplome dela expoziția farmaceutică din Budapesta 1912. Se capătă câmpănit și în sticle de 1/4, 1/2 și 1 litru cu prețurile cele mai ieftine de zi. Un coli de postă cor. 8.— franco la fiecare stație de postă. La comanda mai mari rabat corespunzător. Farmacia la „Vulturul negru“ alui CAROL MÜLLER, Sibiu, Palatul baronului Brukenenthal. 1859

De vânzare.

Într'o comună curat românească, lângă drum de țară, cu gară în loc, e de vânzare din mână liberă un local pentru boltă, trafic și crâșmă, cu o întoarcere foarte bună, ceea ce se poate dovedi. De prezent încă să exerciază aceste drepturi. Adresa se poate afla dela Administrația acestei foi. Pentru răspuns a se adauge marcă. 1843

Casă de vânzare.

În Sibiu, strada Gușteritei Nr. 48, se află de vânzare o casă foarte rentabilă. Prețul 33.000 coroane. Doritorii a o cumpăra să se adreseze la Schmidt Mátyás în Pécs, Szabadásútca 5. sz. 1834

Săpunul de lapte de crin Steckenpferd

alui Bergmann & Co., Teschen a/Elbe

se bucură de cea mai mare simpatie și răspândire pretutindeni, mulțumită efectului său și de cel mai bun și recunoscut mijloc în contra pișturelor și de cel mai neîntrecut întru susținerea unei îngrijiri raționale a pielii și a frumuseții.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziție! Premiat de mai multe ori! Fiți precauți la cumpărare și să se observe apriori la marca „Steckenpferd“ și la firma deplină! Se poate câpăta (la 80 fil.) în farmacii, drogerii și parfumerii etc. Asemenea se recomandă și probata cremă de crin „Manera“ (la 70 fil. per tubă), care este de un efect minunat întru susținerea mâinilor la dame în stare gingașe. 1659

Pastă de dinți

KALODONT

flpă de gură

LIPIK băi de Thermal și de nămol, vindecă neîntrecut:

cu temperatura de 64°C și cu radioactivitatea isvolului ei cu nămol
reuma, ischias, exsudate și boale de oase

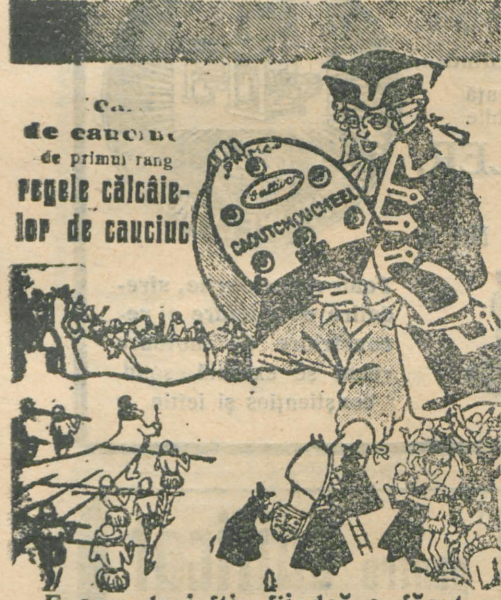
cu termele alcalice
catarele, suferințele de stomac, zăhar și de rărunchi

prin izvoarele cu conținut iodic
boale de copii, suferințe de constituție și arterioscleroza

Baie de cură, de beut și nămol — Mâncări dietetice — Sezon anul întreg — Sistem pensional în băi.

Prospecte trimite franco Direcția băilor de terme și nămol în Lipik (Slavonia).

Gulliver

Enorm de ieftin fiindcă e făcut din cauciuc

Nu uita

stimate cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lăfșirea foilor noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Scrierile lui Emanuil Suciu:

1. „Nunta Țiganului“, comedie originală . . . 60 b.
2. „Țiganul în căruță“, dialog în versuri, ediția III. 30 „
3. „Sara pe uliță“, tablou dela sat, ediția a II-a . 20 „
4. „Țiganul cătană“, comedie originală într'un act ediția a IV-a se va da la tipar . . . 30 „
5. „Țiganul la vânat“, comedie originală în două acte, scrisă în versuri . 40 „
6. „Țiganul la târg“, dialog ediția a II-a și Toastul lui Pamfilie . . . 30 „

Broșurile acestea se pot procura dela Librăria Foaia Poporului, precum și dela autor în Măgării u. p. Szent-ágota (Nagyküküllő m.) trimițând înainte prețul broșurilor, pentru singurătate în mărci postale, pentru mai multe în bani, plus 5 bani porto postal, după fiecare broșură. Cu rambursă nu se trimite.

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania“

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben) recomandă încheierea de 767

asigurări pe viață în cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantajii deosebite).
 Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări simple și mixte cu participare de 40%, la câștig.	Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3%.	Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a caput.
---	--	--

Asigurări de foc deasemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transylvaniei“, sau plătit prin acest institut:

Pagube de incendiu	K	5.755,858-27
Capitale asigurate pe viață	„	5.635,328-12
În total a fost la Transylv. la 31 Dec. 1913	{ asig. pe viață	„ 12.067,702-
	{ asig. de foc	„ 144.436,366-
Capital de fondare și rezerve	„	2.696,458-

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori) cari au legături bune la oraș și în provincie, să primesc în serviciu totdeauna la cele mai favorabile condiții.

Senzațiunea ultimă a fabricii de săpun

G. Meltzer, Sibiu

SĂPUN

Terpentin-Salmiac

Nu e mijloc secret, căci numirea ne spune totul; el ușurează temeinic munca la spălat și curăță cu totul albiturile de miasme

SĂPUN pentru toaletă „Marca de aur“ produce ușor spumă și lasă în urmă parfum plăcut

Fabrica de săpun și lumini mănăta cu abur a lui **G. MELTZER, Sibiu** înființată la 1848

Prăvălie și magazin, str. Gușterii
 Filiale: Piața mică și str. Cisnădiei

Revanzătorii primesc rabat mare — La cumpărări mai mari se fac și altor persoane cele mai moderate prețuri. Oferte și prețuri curente se trimit la cerere gratis și franco.

Motoare recunoscute de cele mai bune

Garanția cea mai mare! || Modalități de plată favorabile!

Renumitele **MOTOARE DIESEL** original „Körting“ felul construcției de stat sau culcat.

Motoare de gaz și benzin. Garnituri de imblătit cu benzin și oleiu brut. — Transportare proprie

Noutate surprinzătoare! 1852

Motoare cu oleiu brut cu conducere de cap cruciș.

Ignaz Gellert & Comp. Inginier-Büro **Budapest, V., Kohary-utca 4.** In Ungaria s'au liferat spre cea mai mare îndestulare peste 100 motoare. Să cereți expensar (ofert) gratuit.

AGRICOLA întreprindere de mașini agricole și motoare

BUDAPEST, V., Kóráll-utca 9

Ce e bun e și ieftin!

Ce e bun e și ieftin!

Motoare de oleiu brut originale șvedane și originale Diesel pentru instalațiuni de mori și pentru alte scopuri industriale.

Motoare de benzin și oleiu brut pentru garnituri de țierat, cari funcționează în toată țara spre deplină îndestulare a cumpărătorilor.

Se află pururea în depozit. 1371

Prețuri moderate. — Condițiunile cele mai favorabile de solvire în rate pe mai mulți ani. — Catalog de prețuri și deslășiri de specialitate se dau la cerere gratuit și franco.

— **Correspondență românească.** —

≡ Berea albă și neagră din ≡

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la oraș cât și la sate 124

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu

Carol Albert

croitor pentru bărbați

≡ SIBIU ≡

strada Faurilor

recomandă p. t. publicului pentru sezonul de primăvară și vară bine sortatul meu depozit de **Stofe indigene și străine** pentru pregătirea de haine bărbătești moderne corăspunzătoare la toate pretensiunile. Principiul meu este: Serviciu conștient și neesșențial

Hotel SAVOY

BUDAPEST, VIII., József-körut 16 sz.

edificare nouă și modernă, încălzire cu aer, apă caldă și rece în fiecare odaie, lift ziua și noaptea.

Conducerea personală a proprietarului d-l RENDES ZSIDOR.

Odăi cu un pat, împreună cu încălzitul, luminatul și serviciul dela Cor. 3.—, cu două paturi dela Cor. 5.— în sus.

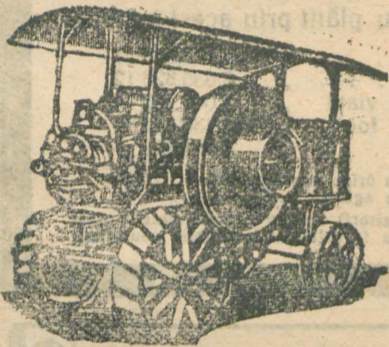
La petrecere mai îndelungată preț redus.

Sistem de pensiune nou introdus, întreținerea zilnică cor. 4.—. — Odăi lunare cor 80.—

1842

Anecdote
de
Teodor V. Borza
Prețul 80 bani.
Se pot procura dela
Administrația
Foaiă Poporului

Cele mai bune și sigure

Garnituri de îmblățit cu motor
Mașini pentru zdrobirea petrii
Mașini de tăiat și crepat lemne

Fecare ușor de transportat dintr'un loc în altul cu motorul propriu

Motoare de benzin, gaz și oleiu
Toate cele de lipsă pentru mori

Pluguri cu motor, cari se pot folosi
pentru transportarea de poveri mai mari

KELLNER ÉS SCHANZER
BUDAPEST, Kálmán-utca 3.
Rugăm a se cere numai informații serioase

Linia de navigațiune Triest
AUSTRO-AMERICANA

Circulație directă de
vapoare de poștă din

TRIEST

la

NEWYORK
și CANADA

Biroul. Budapest, VII.,
Thököly-ut 2. sz. 1700

și la următoarele granițe:

Csáktornya: în apropierea căii;
Fiume: Via Negozianti 5.

Renumere universal

are ciasul de buzunar marca
„Sirena“ cu coperiș săritor
14 car. aur american double,
anker-remontoir ce merge 26
de ore. Prin cumpărarea în-
tregei producători din aceste cia-
suri, mă aflu singur în poziție
a putea oferi pentru prețul
grozav pe ieftin de 4 cor. 90
bani acest cias, care posedă
un mecanism prima elvețian,
astfel că nici nu se poate deosebi de un cias de
aur, ce costă 100 cor. Pentru mersul regulat ga-
ntez 5 ani

1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucăți 9 cor.
50 bani. Mai departe oferz un cias „Gloria“, de ar-
gint, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La orica
te cias se alătură în cinste un lanț elegant aurit
Nu e nici un risc. Schimbarea e permisă sau se
dau banii înapoi. Trimiterea cu rambursă prin

S. KOHANE, export de ciasuri
Krakau, Nr. 15. 1762

Motoare de benzin de oleiu
și motoare „Diesel“

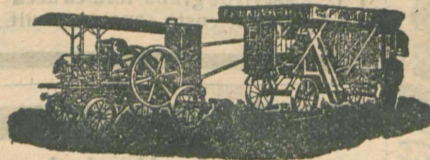
Garnituri complete de îmblățit.

Mori patentate, dela 2 HP. in sus, cu cilindru,

liferează cu prețuri fără concurență
sub condițiuni de plățire favorabile

FERDINAND SALLER,
fabrică de motoare

SIBIU, Strada Franciscanilor Nr. 6.

Toate reparaturile, sfre-
delire de cilindre și re-
construire de motoare
vechi se execută solid,
: conștient și ieftin. :

I Material pentru edificat

Traverse — Papă de acoperit — Plăte de
izolat — Cement — Gips — Impletituri de
drot — Drot de îngrădit cu ghimpi — Imple-
tituri de trestie pentru stucatură — Scocuri
din fier covăcit și vărsate — Căhăli etc. etc.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

A apărut o carte de valoare:
„Cultivarea vlei, Manuarea vinului,
Morburile și vindecarea lor“

Autorul opului este Daniil
D. Graur, inv. și proprietar
de vii. Opul are peste 150
ilustrații și 294 pag. este
cenzurat și aprobat prin Mi-
nistrul de agricultură reg,
ung. sub No. 96780/1912
VIII-1. Se capătă la sutor în

Somlyógyörtelek p. u. Krasznahidvég (Szilágy
megye), cu prețul de 2 coroane plus 20 fil,
porto. Librăriile capătă rabat cuvenit.

Ocazie foarte potrivită

la prăvălia de încălțăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie“
Sibiu, strada Ounei Nr. 7

pe lângă prețuri ieftine.

Tot felul de ghetz, în orice anotimp, cu prețuri de reclamă.

Prețuri: Ghetz în Chevreaux, Box sau Kalv:

Pentru copii, mărimea	20-25 = K	3-4
"	26-28 =	4-5
"	29-34 =	5-7
"	35-39 =	7-9

Păpuți de jumătate pentru dame Che-
vreaux și Box sau Kalv 4-14

Ghetz înalte pentru dame Chevreaux
și Box sau Kalv 8-14

Ghetz de lucru pentru domni, tari, ese-
cuție în Kalv sau piele de vichs 7-

Ghetz în Chevreaux sau Box:

Ghetz pentru domni cu gumi sau băleri K

bumbi sau Ideal 9-50

" " " Kobrak 10-

" " " Oslaria 12-

" " " formă americană 13-

" " " formă americană, 13-

" cu bumbi și băleri 16-

Ghetz pentru domni, piele Antilope în

toate colorile 20-

Mare alegere în:

cisme pentru copii
și domni. =

Camazi cu 4, 5, 6, 7,
8 și 9 cor.

În duminică și sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

Rabat deosebit pentru România

Warenhaus Grünberger

casă de cumpărare de primul rang

SIBIU, Strada Ciznădiei

Palatul comandei de corp

Pentru dame mantae, bluse, rochii, ju-
poane, capoate

Pentru domni raglane, haine com-
plete, pantaloni, man-
taue de ploale, gileturi moderne

Specialitate

în haine pentru băeți și fetițe

1665

În interesul propriu să cercetați acest depozit

BERSON

cel mai bun călcăiu de gumă.

Linia Holland-America Rotterdam
Societate de vapoare Nederlandă-Americană
Firmă protocolată în Ungaria.
In fiecare săptămână circulare între Rotterdam - Newjork - Kanada
1526
Cancelaria
Budapest, VII., Thököly-út 10.

Inseratele
numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretindeva, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă îndeosebi inserarea în FOAIA POPORULUI. Informații să dau și comande să primesc la administrația FOAIA POPORULUI.

Izvorul „MADONNA“ de Borszék
apă minerală acra naturală fără conținut de fier.
Ca apă de cură se recomandă la îngreunări de mistuire, la suferințe de catar ale organelor de răsuflare și mistuire, la boala de oase, boala engleză (Rachits), boala de răunchi și la imbolnăviri de beșică.
Vinul nu se tulbură la amestecare cu apa aceasta.
Se capătă în Sibiu la: Ludwig Fuchs și I. B. Misselbacher sen.
1816

Prima văpsitorie artistică
transilvăneană, mănătă cu abur și atelier chemic pentru curățirea vestimentelor
se recomandă pentru curățirea de vestimente, descusute sau nedescusute, pentru dame și domni, uniforme, dantele etc.
1767
KARL J. G. MÜHLSTEFFEN
Färbergasse 19 ■ SIBIU ■ Maurergasse 12

Cele mai frumoase Ilustrate
Vederi din Sibiu, Porturi naționale, Ilustrate artistice și pentru orice ocazii, apoi
Hârtii pentru scrisori
dela cele mai simple până la cele mai fine și mai moderne, în diferite calități și colori moderne se află, cu prețuri ieftine, la
Librăria dela
Foaia Poporului Sibiu
Strada Măcelarilor Nr. 45.
Probați numai odată și vă veți convinge.

Inaintarea mistuirii e a se ținea la înălțimea datorinții fiecăruia!

Milcoțul cel mai cercat, preparat cu îngrijire din cele mai efective ierburi aromatice, care promovează poita de mâncare și mistuirea fiind totodată și un medicament pargativ alinător de casă, care depărtată fără dureri urmările iregularității, ivite în urma dietei, răcelii, traiului sedentar și funcționarea lenoșă a scaunului d. e.: arsurile din stomac, vânturile, îngrămădirea preste măsură de stofe acru în stomac și durerile de spasmi este
Balsamul D-rului Rosa pentru stomac
Depozit principal în farmacia lui **B. FRÄGNER**, furniser de carte c. și r. „La vântul negru“ Praga, Kleinseite 203. — Colțul dela Nerudagasse.
Expedare postală zilnic!
1 sticlă întreagă 2 cor. jum. sticlă 1 cor
Expedarea se face prin poșta pe lângă trimiteră banilor înainte, anume: 1 sticlă mică cor. 1.50; 1 sticlă mare cor. 2.80; 2 sticle mari cor. 4.70; 4 sticle mari cor. 8.—, 14 sticle mari 22.— setrimit francate în toate stațiunile austro-ungare.
Depozit în farmaciile din Austro-Ungaria.
Atențiune! Toate pârțile pachetelor sunt provăzute cu marca scutită prin lege.

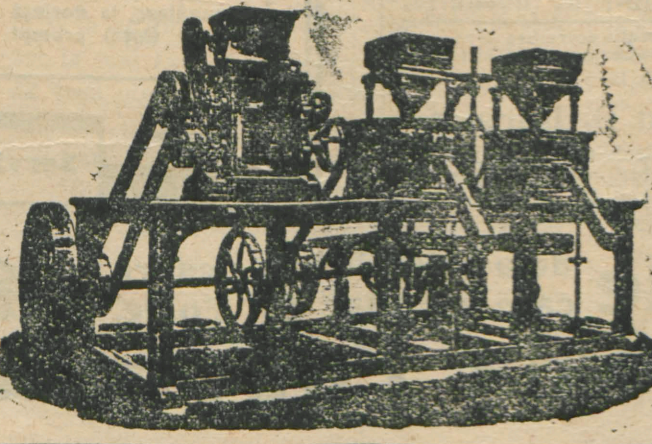
Societatea HILLE pe acții și fabrică de motoare cu gaz în Dresden, fost odinioară MORITZ
Cea mai veche și mai mare fabrică specială din Germania-de-mijloc de motoare de tot felul și de instalațiuni cu gaz aspirător.
Reprezentanță generală
RÄLMAR ERNÖ, inginer BUDAPEST
VI. Podmaniczky-n. 4/N. Telefon 22—76
Motoare
cu benzina — cu gaz
petrolu
siev crud
gaz de pământ
sist. Diesel
cu gaz aspirător
In toate mărimile.
Cercetarea inginerului și calculații gratis.
1602

MOBILE luate solid și conștientos ...
se pot comanda la
EMIL PETRUȚIU
Fabrică de mobile
SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37
Specialist în:
mobile de tot felul pentru tineri nou căsătoriti, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni
Atelier propriu de tapiserie
Se lucrează după planuri artistice
— Telefon Nr. 47 —
cu legătura în com. întreg

500.000 de pași
poate umbla cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau sunt provăzute cu numele **GEORGE LIMPEDE**
Gratis reparare orice încălțăminte socotind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e de lipsă ceva reparare.
GEORGE LIMPEDE
SIBIU
Piața Brânzeli Nr. 9

SAM. WAGNER, Prima turătorie de fier Sibiană, mare fabrică de mașini agricole și industriale, atelier de mori și mare prăvălie de fier Sibiu-Nagyszeben, Târgul fânului Nr. 1

Atențiune!
Doritorii de-ași procura mori, cilindre pentru asortat făină, pietrii de mori de orice calitate, tot soiul de mașini și uneelte agricole, mașini de lână, piuă pentru abale (postav) tot soiul de motoare dela cel mai mic și până la cel mai mare, cu un cuvânt tot soiul de mașini precum și Traverse, Cement, Trestie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile trebuincioase la clădiri (edificări).
In bogata și bine asortata sa prăvălie de fier se găsec toate sculele pentru meseriași fierari, tâmplari, dulgheri etc., cu

prețurile cele mai moderate și condițiuni foarte avantajoase.
Cine are lipsă de ceva din aceste specificate obiecte, să nu cumpere dintr'alt loc până nu se va informă în prima linie la marele fabricant Wagner, atât despre calitatea acelu obiect, cât și despre prețuri și condițiuni.
Acesta e cel mai bun izvor de procurat marfă de primul rang și în comparație foarte ieftin.
Nu Vă lăsați seduși de agenți, mergeți sau scrieți în persoană la sus numita firmă.
Cataloage se trimit gratis și franco.

Cea mai bună apă pentru dinți.
500 coroane plătesc același, care după folosirea apei de dinți alui Bartilla va suferi iarăși de dureri de măsele sau care va mirosi rău din gură.
Ed. Bartilla-Winkler's Nachf. L. PLAN,
 WIEN, X., Goethegasse 7
 A se căpăta în toate farmaciile. — Să se ceară pretutindeni apă de dinți alui Bartilla. Denunțări de falsificări vor fi bine plătite. La locul unde nu se poate căpăta, trimite eu 7 sticle cu cor. 5.80 franco.

Ludovic Ferencz
 croitor de bărbați
 SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
 recomandă p. t. publicului cele mai noue stoffe de primăvară și vară în mare asortiment.
Noutățile
 sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.
 Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglan“, cari sa află totdeauna în deposit bogat.
 Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, imi permit a atrage deosebita atențiune a On. domi preoți și teologi absolvenți. — In cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniforma, după prescripție croitura cea mai nouă.

Săpunul Margit
 de un efect minunat alui Földes este pentru îngrijirea frumuseții moderne neapărat de lipsă
 El e preparat din cele mai fine substanțe de plante și scutit de orice alte suciri stricăcioase; având un miros plăcut, excelent în producerea de zoale și totodată foarte spornic, de aceea să și folosește cu plăcere din partea mai multor familii, fiind recunoscut ca cel mai bun săpun.
In câteva zile
 delătură de pe față pistruiele, petele de ficat, cojile, zgrăbunțele și curăță porii fundamental, iar efectul lui sigur face să dispară
 toate necurătențiile de piele, așa încât păstrează frumuseța fără defect și fără urme. Bunul său renume e cunoscut în toată lumea în delăturarea
PISTRUIELOR
 pe cari le șterge pentru totdeauna.
 Prețul 70 bani. De căpătat în toate farmaciile și drogeriile. Pe lângă aceasta și Crema-Margit, fiind ea necesară, în țigăi à 1 cor., 2 cor. și Puder-ul Margit cor. 1-20. Producentul: Coloman de Földes, farmacist Arad.
 In Sibiu, se căpăta în farmaciile la: Carl Fritsch, Guido Fabritius, J. C. Molnár, Carl Müller, Carl Pissel, Emil Wermescher, Gustav Meltzer, fabrică de săpun și parfumerie și Carl Morscher, drogerie. In Agnita la: V. Fröhlich. In Sighișoara la: A. V. Lingner. In Mediaș la: Josef Oberth.

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria
„ALBINA“
 institut de credit și de economii în Sibiu
 Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole, Lugos, Mediaș și Mureșosorhelu
 Agenturi: Orșova, Sânmărtin, Sânmiclăușul-mare și Șeica-mare
 Capital societar K 6,000.000—
 Fonduri de rezervă și penzuni „ 2,350.000—
 Portofel de cambii „ 17,700.000—
 Imprumuturi ipototecare „ 12,400.400—
 Depuneri spre fructificare „ 24,500.000—
 Serisuri fonciare în circulațiune „ 10,000.000—
Primește depuneri spre fructificare cu 5-5 1/2%
 după terminul de abdicere, plătiind însuși darea de interese
 excuță asemnări de bani la America și îngrijește încasări de cecuri și asignațiuni asupra oricărei pieși, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.
Direcțiunea.

„Compagnie Generale Transatlantique“
Linia Franceză Linie regulată directă de vapoare repezi =
Havre—Newyork și Canada
 preste Basel (Elveția) și Paris
 Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-tér 15
 Telefon: József 14—

8 zile de probă
 trimit la ori-și-cine cu rambursă din orologioarele de mai jos (in care timp se pot schimba ori cere banii retur) și anume:
 Orologiu American de nichel cor. 2-80
 patent Roskopf cor. 3—
 american Goldin cor. 3-50
 de tren Roskopf cor. 4—
 Roskopf cu 2 capace cor. 4-50
 lat cor. 5—
 cu 2 capace, imitație de argint cor. 6—
 de aur 14 carate cor. 18—
 original Omega cor. 20—
 deșteptător de concurență, 12cm. înalt cor. 2—
 marca Junghaus cor. 3—
 cu cadran Radium cor. 4—
 Radium, cu 2 clopote cor. 5—
 cor. 6—
 cu muzică cor. 8—
 ndulă, 75 cm înalt cor. 8—
 cu sunet de clopot cor. 10—
 cu automat de muzică și baterie cor. 14—
 rotund cu deșteptător cor. 6—
 Garanție pe 3 ani în scris. — Trimiterea prin rambursă.
Max Böhnel, = WIEN, IV. =
 1405 Margarethenstrasse 27/750
 Lista de prețuri originală de fabrică se trimite gratis

Depozit bogat sortat!
A. Henrich & W. Müller
 Prima fabrică de piele sibiană
Sibiu, Bachgasse Nr. 3—5,
 își recomandă fabricatele lor precum: tălpi pentru opinci din piei întregi de boi și bivoli, Vaches-Croupons și tălpi de bivoli cu margini și fără margini în diferite calități.
 Mai departe se află în depozitul fabricii un mare asortiment în Părechi de opinci tălate pentru femei, bărbați și copii. Brandsohkippen și diferite bucăți de tălpi căzute. Piel de vacă de vachs, lucii sau și în pregăteala lor Pittlinguri de vachs, Kipse de vachs, Piel de vită de vachs,
 Piel crepate de vachs, Boxpittlinge, Mastboxe, Roxealf, Chevreaux în diferite fărbi și fabricate. Piel de oaie în fărbi diverse. Căptușeli de oaie. Asortiment bogat în toate necesitățile aparținătoare pantofăritului și cismăritului și în calapoade.
Călcăie de gumă.
 Difevite lacuri, creme și mijloace pentru conservarea ghetelor. In despărțământul nostru propriu să pregătesc, la dorință și după măsură, toate părțile de sus la ghetă (soțe) prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftine.
Prețuri solide! **Fabricate proprii!**
Serviciu coulant exact!

KOLLARIT
 LEDERPAPPE AUS KAUTSCHUK COMPOSITION GERUCHLOSE DACHPAPPE
„Collarit“
Papa de piele
 îmbrăcată cu o materie de cauciuc, elastică, rezistentă contra vijeliilor și durabilă pe mult timp
Papa de acoperit fără miros.
 Cea mai bună papă de acoperit a prezentului
Nemărginit de durabilă.
 Foarte favorabilă pentru acoperirea de coperte vechi cu șindilă. Nu trebuie văpsită, nici spoită
 Se poate căpăta la
Ioan D. Bârsan
 prăvălie de fier în Săliste (Szelistye, Szebénmegye).
 1661

La comanda dela orice firme, despre totdeauna, că ai cetit inseratul respectiv in **„Foaiia Poporului“** care ai aflat din Foaiie, **să amintesti** ca astfel să îți servi bine, gabnic și ieftin!